Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.
NAJER FOLKSBLAT | פרייז 20 גראשען | היינט 10 זייטען.

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע טאג-צייטונג

Nr. 260 | Łódź Niedziela 10 listopada 1929 r. | זיבעטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, ז׳ מרחשון תר״צ | 260

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71 | אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פיעטריקאווער 21, טעל. 71-224

נייע פראנצויזישע רעגירונג
בעקומען א מעהרהייט אין פארלאמענט

פאריז, 9. (אטע) גלייך נאך דער ערעפנונג פון דער פארלאמענט-זיצונג האט גענומען א ווארט דער אויסערן-מיניסטער בריאן, וועלכער האט אין א לאנגער רעדע בעגרינדעט די פראנצויזישע אויסערן-פאליטיק. דער מיניסטער האט בעטאנט, אז דער פיר-אוצטינער קורס וועט ווייטער געפיהרט ווערען, פראנקרייך האט אנטיילגענומען אין דער האגער קאנפערענץ, כדי איינצופיהרען אין לעבען דעם יאנג-פלאן. בריאן איז אין דער איבערצייגונג, אז דער ווערסאילער טראקטאט ענטהאלט געוויסע בלוי-זען. דער פאקט וואס די דייטשען האבען זיך גוטוויליג אפגעזאגט פון עלזאס-לאטרינגען איז אהן ספק א שטארקער פערדינסט. די אקופאציע פון איבער-רהיין איז נישט קיין גאראנטיע פון אויספיהרען דעם גאנצען טראקטאט, נאר פון געוויסע פעסטשטעלונגען. דאס פראנצויזישע מיליטער וועט נישט בלייבען אין איבער-רהיין, נאכ׳ן אוועקגעהן פון ענגלישען און בעלגישען מיליטער. ערצבערגער און ראטענוי זענען געפאלען פון שאוויניסטישע הענד, צו דארף מען ערשט שטארבען, — פרעגט בריאן — כדי צו דערוויזען די עהרליכקייט און אויפריכטיגקייט פון די אנשויאונגען.

פאריז, 9. (ספ. טעל.) נאך די רעדעס פון פרעמיער טארדיע און אויסערן-מיניסטער בריאן האט דער נייער מיניסטעריום-ראט געשטעלט די פראגע פון צוטרוי. דער פארשלאג האט בעקומען 332 שטימען געגען 253.

5 געגען דער רעגירונג האבען געשטימט 11 קאמוניסטען, 100 סאציאליסטען, 109 ראדיקאלען, 12 סאציאלע רעפובליקאנער און 21 רעפוטאטען פון אנדערע ריכטונגען. 14 רעפוטאטען האבען זיך אפגעהאלטען פון שטימען. די נייע רעגירונג האט אלזא בעקומען א מעהרהייט פון 79 שטימען.

גנבה אין דער קראקאווער יודישע קהלה

קראקא, 9. (טעלעפאניש). פרייטאג פאר-נאכט האבען גנבים זיך אריינגעריסען אין ביורא פון דער יודישער קהלה אויף סקאווינסקא גאס, זוי האבען אויפגעבראכען דריי אייזערנע קאסעס, פון 2 קאסעס האבען זיי ארויסגענומען די שלעסער, אינ-גאנצען האבען זיי צוגערויבט 200 זלאטעס מזומן און 764 5-פראצענטיגע אבליגאציעס פון די קאנ-ווערסיע-הלוואה.

דערמיט דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דער פאמיליע ווייגבערג צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זייער אונפערגעסליכען זוהן

שלמה נ״ע

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

חברים: נחום מאיר קאפלאוויטש, ישראל סקולסקי, גאדל פאפיערניק, פישל סאזלאווסקי, יעקב דזשאלאשינסקי, פישל טישלער, מרדכי זיגעלמאן, יצחק מידלארזש, יהודה האלע, לייבל קאהן, ראזענבוים, הערשל סאקאלאוו, פנחס רייטשיק, ליפמאן בריגעל, שיע בערלינסקי און איטשע גיסער.

די יודישע קהלה אין לאדז

אין דערמיט מ׳דיע, אז מארגען, מאנטאג, דעם 11-טען נאוועמבער ה. י. 9 א זייגער אין דער פריה וועט פארקומען אין דער שוהל אויף דער וואלבארסקא 20

אפיציעלע תפלה

לכבוד דעם 11. יאהרטאג פון פוילען׳ס אונאבהענגיגקייט

אנגעשעפטס-לאקאל

אוועקצוגעבען אויף פיעטריקאווער 38

געגענאיבער ראזענבלום׳ם רעסטאראן

געניגערעס צו ערפאהרען אין הויז-קאנטאר, פיעטריקאווער 38 אין די שעה׳ן פון 11–1 מיטאג.

PEPEGE

קאלאשען און שניעגאווצעס

צו פאבריקס-פרייזען

צו בעקומען ביי דער פירמע

בערגער און פלאטא

לאדז נאוואמיעסקא 3, אין הויף, געוועלב 32.

-ódzki Bank Depozytowy S. A.

לאדזער דעפאזיטען-באנק

אקצ. געז.

לאדז, פיעטריקאווער 5

נעהמט אן פערצינזטע פקדונות (וקלאדען) אויף ביכלעך אין זלאטעס און אין פרעמדע וואלוטען פון 10 זל. אן.

דאס אויסצאהלען קומט פאר אויפ׳ן ערש-טען פערלאנג ביים פארשטעלען דאס פקדונות-ביכעל.

אכטונג, פריזיער-מייסטער!

אויפ׳ן גרונד פון ארט. 88 פון דער פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט פון 7 יוני 1927 וועגען אינדוסטריע-רעכט און דעם פאראגראף 18 פון צע-כען-סטאטוט, וואס איז בעשטעטיגט געווארען דורך דער וואיעוואודזטווא אין לאדז, רופט צונויף דער אינדוסטריע-אמט פון דער ערשטער אינסטאנץ אלס אויפזיכטס מאכט אן אלגעמיינע פערזאמלונג פון פריזיער-מייס-טער-צעך אויפ׳ן 17 נאוועמבער ד. י., 4 א זייגער נאכמיטאג אין אייגענעם לאקאל פאלודניאווא 4 מיט פאלגענדער טאג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאמלונג דורך א פארשטעהער פון דער אויפזיכטס-מאכט, 2) וואהלען פון דער צעך פערוואלטונג, 3) פרייע פארשלאגען. די פערוואלטונג.

בעמ.: אלע מיטגלידער ווערען געבעטען צו רעגולירען דעם בייטראג טעגליך פון 8–10 אוועגד. די מיטגלידער, וואס וועלען נישט האבען איינ-געצאהלט דעם בייטראג וועלען נישט צוגעלאזט ווערען צו דער ערעפנונג.

מעלדונג. עס ווערט געברויכט

דאמען-שניידער-ארבייטער

ביים בעשטעלטען פאך

זיך צו מעלדען אין פעראיינס-לאקאל פיעטריקאווער 20, פון 8–11 אוועגד אויף גינסטיגע בעדינגונגען.

גלייכצייטיג פאדערען מיר אויף די הערען-פאך-בעשטעלטע זיך צו שטעלען צו א געמיינזאמע הילפס-אקציע.

די פאך-קאמיסיע פון דאמען-בעשטעלטע ביים שניידער-צעך, פיעטריקאווער 20.

פאלקס-אוניווערזיטעט

ביי דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

היינט, זונטאג, 8.30 אוועגד אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע

פארלעזונג אויף ד. ט.:

ענגלאנד, אראבער און א״י-מאנדאט

פרעלעגענט: רעד. אוגער.

איינגאנג פריי! איינגאנג פריי!

DR. MED.

L. Pikielny

אוראלאג

ספעציאל-ארצט פאר נירען, בלאז און הארן-קראנקייטען

8 NAWROT 8, tel. 2,19-90

נעהמט אן פון 4–7 אוועגד.

צוריקגעקעהרט.

Dr. med. H. Lubicz

צעגעלניאנא 43, טעל. 32-41

ספעציאליסט פאר הויט, וועגערישע און מיגער-טורעכע קראנקהייטען, היילונג מיט קווארץ-לאמפען (הער-אויספאל)

נעהמט אן פון 8–10 און פון 5–8 אוועגד.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז נעכטען שבת-קודש געשטאר-בען אין עלטער פון 73 יאהר אונזער לאנגיעהריגער פערוואלטונגס-מיטגליד און קאסירער פון אונזער „תלמוד-תורה" אלעקסאנדראווסקא 13

נ״ע הערש מענדיל הכהן יארקעוויץ

צו דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, 1 בייטאג פון טרויער-הויז אלעקסאנדראווסקא 31, ווערען אלע מיטגלידער געבע-טען צו קומען אפצוגעבען דעם נפטר דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג פון דער „תלמוד-תורה" אלעקסאנדראווסקא 13.

„דער זיג איז אהן א ספק"

אינטערוויאו מיט פירשט ראדזיוויל

דער פירשט האט טענות צו די נאצ.־מינדערהייטן

װארשא, 9. (טעלעפאניש). אין אן אינטערוויאו וועגן דער איצטיגער פאליטישער לאגע האט דער וויצע־פרעזעס פון ב.ב.־קלוב צווישען אנדערע ן ערקלערט:

ס'איז צווייפעלהאפט צי די איצטיגע געצוואונגענע הפסקה אין די סיים־בעראטונגען וועט ברענגען צו א מילדערונג. די ענטשיידונג אין דער פראגע געהער אפערהצו רער אפאזיציע.

וואס ס'זאל נישט פארקומען איז דער רעזולטאט פון פאליטישען קאנפליקט אין פוילען אהן ספק, דאס פיהלען אלע, ווייל ס'קעמפען צווישען זיך זעהר נישט קיין גלייכע כוחות: פון איין זייט מארשאל פילסודסקי, מיט אן אומגעהייערען פרעסטיזש, פון דעם העלד פון די אומאפהענגיגקייטס־קאמפען, געשטיצט אויף דער בעוואפענטער מאכט און אויף דער ריהרעווריגער אדמיניסטראציע וואס ער האט אליין געשאפען און אויף א גרויסען פאליטישען לאגער — פון דער אנדערער זייט אנפיהרער פון פארטייען, וועלכע האבען א זעהר ספק'דיגען אנלעהן, אין די ברייטע מאסען און די סיים־אפאזיציע פון וועלכע א דריטעל איז בעהערשט דורך פאליטישע מאכערס פון נאציאנאלע מינדערהייטען, וועמענס גאנצע עקזיסטענץ־בערעכטיגונג בעשטעהט אין אויפהעצען די מינדערהייטען געגען דער עקזיסטענץ פון דער מלוכה.

„וואגט נישט צו שלאגען, איך בין א מיטגליד פון צ. ק."

װארשא, 9. (טעלעפאניש). אין צוזאמענהאנג מיט די היינטיגע פ.פ.ס.אישע פייערליכקייטען און מיט'ן ארטיקעל פון מארשאל יוזעף פילסודסקי „זכרונות פון גושיבאוו" (זעה 4־טע זייט) איז אינטערעסאנט צו וויסען ווער ס'איז דאס יוזעף קוויאטעק, וועלכער ווערט אויפיל דערמאנט:

יוזעף קוויאטעק איז א יוד, איז געבוירען אין פלאצק. ער האט שטודירט יורי און האט זיך פערנומען מיט אויסגלייכען די מיינונגס־פערשידענהייטען צווישען פוילישע און יודישע ארבייטער. אין יאהר 1894 איז ער ארעסטירט געווארען און איז געזעסען אין 10־טען פאווילאן. נאכדעם איז ער פערשיקט געווארען אויף 2 יאהר. צוריקקומענדיג פון דער פערשיקונג איז ער גענומען געווארען אין מיליטער און אלס פאליטישער פערברעכער האט ער געדינט אין דיסציפלינאר־באטאליאן. נאכ'ן מיליטער־דינסט איז ער ווייטער פערשיקט געווארען אויף אנדערהאלבען יאהר קיין טורקעסטאן.

דעם יורי־פאקולטעט האט ער געענדיגט אין דארפאט, ער האט גענומען דעם אקטיווסטען אנטייל אין דער רעוואלוציאנערער ארבייט פון פ.פ.ס., א געוויסע צייט האט ער רעדאגירט דעם „ראבאטניק" ער האט געגרינדעט די ערשטע רעוואלוציאנערע אפטיילונג פון פ.פ.ס. און וואס האט געגעבען דעם אויפטהאג פילסודסקי'ן, וועלכער איז געווען אין קראקא צו קויפען געוועהר. ער האט אנגעפיהרט מיט דער גראנדיעזער דעמאנסטראציע אין 1904־ אין 1905 האט ער ארגאניזירט דעם אלגעמיינעם שטרייק אין פוילען, ער איז ארעסטירט געווארען מיט 2 רעוואלווערען אין דער האנד, די זשאנדארמען, וועלכע האבען ארעסטירט קוויאטעק'ן האבען איהם געוואלט שלאגען, קוויאטעק האט דאן אויסגעשריגען: „וואגט מיך נישט צו שלאגען, איך בין א מיטגליד פון צ. ק."

קוויאטעק איז דאן א לאנגע צייט געזעסען אין טורמע, דאן איז ער שווער קראנק געווארען אויף שווינדזוכט און איז בעגאנגען זעלבסטמארד אין זאקאפאנע אלס אונהיילבארער קראנקער.

קוויאטעקס ברודער אויך א יוד איז נאך היינט שעף פון שטאב אין ר.א.ק. אין פשעמישל.

פערשטענדיגונג פון די פויערים־ריכטונגען

װארשא, 9. (טעלעפאניש). דעם 8 נאוועמבער איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון פארשטעהער פון 3 פויערים־ריכטונגען: וויזוואלעניע, ראמבסקי'ס גרופע און פיאסט. אויף דער קאנפערענץ איז ארומגערעדט געווארען די איצטיגע פאליטישע לאגע אין לאנד.

ס'איז בעשלאסען געווארען צו שאפען א שטענדיגע פערשטענדיגונגס־קאמיסיע פון די דערמאהנטע דריי ריכטונגען, כדי ארורכצופיהרען א בשותפות'דיגע אקציע אין לאנד און אין סיים.

צוזאמענפאהר פון געוועזענע פ.פ.ס. באיאוצעס

װארשא, 9. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). אין זאל פון דער הטעכנישער געזעלשאפט האט זיך היינט געעפענט דער צוזאמענפאהר פון די געוועזענע פ.פ.ס.'אישע „באיאוצעס". ס'זענען געקומען ביז צוויי הונדערט דעלעגאטען. געעפענט דעם צוזאמענפאהר האט דעפוטאט שלעדזשינסקי. דעם פארזיץ האט געפיהרט דעפ. שלעדזשינסקי. צווישען די געפאלענע קעמפער איז אויך דער דערמאהנט געווארען דער נאמען פון ברוך שולמאן. דער צוזאמענפאהר האט פערעפענט בעגריסט סענאטאר לימאנאווסקי, שריפטשטעלער מארשאלעק ראשינסקי.

מאנארכיסטען פערלאנגען פון מארשאל פילסודסקי, אז ער זאל זיך ערקלערען אלס רעגענט

װארשא, 9. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). היינט זענען פונאנדערגעטיילט געווארען אויפרופען פון דער מאנארכיסטישער ארגאניזאציע. אין דעם אויפרוף ווערט מארשאל פילסודסקי אויפגעפאדערט איבערצונעהמען די מאכט און זיך ערקלעהרען אלס פוילישער רעגענט.

יודען ווערען בעקומען אויסצייכנונגען

צום אומאפהענגיגקייטס־יובילעאום

װארשא, 9. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). נעכטען איז פארגעקומען א זיצונג פון מיניסטאריום־ראט אויף וועלכען ס'איז בעשלאסען געווארען פארצולעגען דעם מלוכה־פרעזידענט אונטערצושרייבען א דעקרעט וועגען אויסצייכנונגען אין צוזאמענהאנג מיט דעם יובילעאום־טאג פון דער פוילישער אומאפהענגיגקייט, פון יודען וועלען בעקומען אויסצייכנונגען: פראפ. שמואל דיקשטיין, ארזו. פושעוואַרסקי, ד״ר אברהם ווירשובסקי (ווילנא), בערנארד הויזנער (חיפה) און פולק. בערנארד מאנר.

גראנדיעזע גנבה אין טשארטקאוו

גנבים האבען צוגערויבט 200 טויזענד זלאטים

טשארטקאוו, 9. (ספּ. טעל.) אין בנין מען גנבים און ארורכזענענדיג די אייזערנע קראטעס פון דער פריוואטער באנק אין טשארטקאוו האבען זיך דורך אנ'אונטערגראבען אין קעלער אריינבעקומען און מיט אויפרייס־שטאף אויפגעריסען די אייזערנע קאסע און צוגענומען צוויי הונדערט טויזענד זלאטעס.

די גנבים האבען איבערגעלאזען אויפ'ן ארט וויטריכעס און אנדערע גנבה'שע מכשירים.

א טויטער קערפער פון א נאקעטער פרוי

געפינען געווארען אין א קארב אין בריסק

װארשא, 9. (ספּ. טעל.) די באהן־בעדינטע פון דער סטאציע בריסק האבען דערפיהלט עפעס א שלעכטען ריח, וועלכער האט זיך געטראגען פון א גרויסען קויש, וואס האט זיך געפונען צווישען דעם שנעל־באגאזש. דער מאגאזינער האט ווען דעם געמאלדען דער פאליציי, וועלכע האט געעפענט דעם קארב, און האט געפונען א טויטען קערפער פון א נאקעטער פרוי, וועלכע איז געווען איינגעוויקעלט מיט א צעראטע.

ווי די ערשטע אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, איז דער דערמאהנטער קארב אפגעגעבען געווארען דעם 8־טען ר.ה. קיין ווארשא.

אויף דעם איבערשיקונגס־בלאנקעט איז געשריבען, אז אין קארב געפינט זיך הויז־פלייש. די פאליציי פיהרט אנ'ענערגישע אויספארשונג.

אויף 6 יאהר שווערע תפיסה

איז פערמשפט געווארען א פארוטשניס פאר פערשווענדען מלוכה־געלד

װארשא, 9. (טעלעפאניש). דא האט זיך אנגעהויבען דער פראצעס געגען דעם פארוטשניק פון סאפיערען־פולק אין יאבלאנע קאלארזשעי, וועלכער איז בעשולדיגט געווארען אין פערשווענדען 25 טויזענד זלאטעס מלוכה־געלד. דאס מיליטער־געריכט האט פערמשפט דעם פארוטשניק קאלארזשעי אויף 6 יאהר שווערע טורמע, ארויסגעווארפען פון מיליטער און בעצאהלען 10 טויזענד זלאטעס שטראף אויב מ'וועט נישט קענען איינציהען די צעהן טויזענד זלאטעס וועט פארוטשניק קאלארזשעי אפזיצען נאך א יאהר אין טורמע.

פון 470 קאנדידאטען אנגענומען

אויפ'ן מעדיצינישען פאקולטעט אין פראגער אוניווערסיטעט בלויז 70 צוהערער

פראג, (יט״א) צום נייעם אקאדעמישען יאהר האבען זיך אין מעדיצינישען פאקולטעט אויפ'ן דייטשען אוניווערזיטעט אין פראג געמאלדען 470 אויסלענדישע סטודענטען־קאנדידאטען, דאס רוב יודען. עס זענען אבער אנגענומען געווארען בלויז זיבעציג. די סיבה דערפון איז דער מאנגעל אין פלאץ ווייל אויפ'ן מעדיצינישען פאקולטעט האבען זיך היי־יאהר אינסקריבירט 1800 סטודענטען פון טשעכאסלאוואקיי און פאר אויסלענדער איז דעריבער איינגעפיהרט געווארען א זעהר בעשווערענער עקזאמען־סיסטעם.

ווינער אנטיסעמיטישע סטודענטען

האבען זיך נאך נישט בערוהיגט

וויען, 9 (ספּ. טעל.) פאר'ן ווינער אוניווערזיטעט איז אוועקגעשטעלט געווארען א שטארקע פאליציי־אפטיילונג, וועלכע דערלאזט נישט צו קיין פערזאמלונגען פון די סטודענטען. ס'איז געקומען צו צוזאמענשטויסען מיט דער פאליציי, די פאליציי האט אויך נישט דערלאזט צו קיין פערזאמלונגען פאר'ן פאליטעכניקום.

NAJWIĘKSZA MIEJSCOWOŚĆ LETNISKOWA POD ŁODZIĄ

Kilka tysięcy parcel leśnych, przeznaczonych do użytku najszerszych, nawet mało zamożnych warwstw, stanowi rozległe

MIASTO—LAS (NAJWIĘKSZE KLIMATYCZNE LETNISKO)

Działka posiada 1.000 metrów kwadr. obszaru, w cenie po **30** do **85** gr. za 1 metr kwadr. Przy kupnie na raty nabywca wpłaca 25 proc. należności, pozostała zaś reszta rozłożona zostaje na jeden rok.

TERENY LETNISKOWE MAJĄTKU SOKOLNIKI położone są o 16 klm. od Łodzi, 8 klm. od miasta Ozorkowa, 7 klm. od miasta Zgierza, 1 i pół od linji tramwajowej Łódź—Ozorków (przystanek tramwajowy Emilja). Jest to prawie że jedyna miejscowość w okolicach m. Łodzi o wybitnych warunkach zdrowotnych. CAŁA POKRYTA JEST LASEM SOSNOWYM. Warunki komunikacyjne ze względu na linję tramwajową Łódź—Ozorków, dobre. Z chwilą powstania letnisk tramwaj będzie przechodził przez tereny letniskowe. Warunki aprowizacyjne idealne.

Zarząd dóbr **SOKOLNIKI** sprzedał już dotąd kilka tysięcy działek. Pozostała niewielka już ilość jest jeszcze do nabycia w biurze sprzedaży.

ZAWADZKA № 16-a (róg Wólczańskiej) TEL. 27-52 i 69-44

w godzinach od 9 rano do 2 po poł. i od 4 po poł. do 8 wiecz.

עפענטליכער פראטעסט.

שבת, דעם 9 נאוועמבער איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון מארינארקע פאך ביים שניידער־מייסטער פעראיין גלעע 1 מאי 2. אויסהערענדיג א בעריכט פון די פארשטעהער פון מאגאזין פאך, אז זיי האבען דיסקוואליפיצירט פאר די נישט־סאקטישע האנדלונג פון א טייל פערוואלטונגס מיטגלידער צו אונזער פארשטעהער די ח״ח פאוז. איצקאוויטש און וויצע פאר״ז. בענקעל. גלייכצייטיג פראטעסטירען מיר אויך געגען די נישט ריכטיגע האנדלונג פון דער צענטראלע זאוואדוקא 5 און אויך פון ה' אייוו. ווייצמאן מיר די דאזיגע סעקציע האלטען עס פאר זעהר נישט ריכטיג און מיר פראטעסטירען געגען אזא האנדלונג.

גלייכצייטיג פאדערן מיר אויף די ח״ח איצקאוויטש און בענקעל צוצוטרעטען צו דער ארבייט צו דער מארינארקע־סעקציע.

מיט אכטונג

די פערזאמלונג פון מאגאזין־פאך.

Dr. med.
W. EYCHNER
גינעקאלאג־אקושער
זגערזשער 11.
טעל. 34-72
נעמט אן פון 6—8 אווענד

השבת אבדה

ס'איז פערלוירען געווארען א רונדיג גאלדענע דאמען־זייגערל. אבצוגעבען געגען בעלוינונג אין אדמינ. פון דער צייטונג

צו דער פערלאבונג פון
פרל. מיניא גאטהעלף
מיט ה' יעקב קראנבערג
גראטולירען הארצליך און ווינשען פיל גליק.
יחיאל דעמבאוויטש
און פרוי.

אונזער ווערטער פריינדין
פרל. מיניא גאטהעלף
צו איהרע תנאים מיט
ה' יעקב קראנבערג
ווינשען פיל גליק און עוויגעס צופרידענהייט.
פאמיליע ווייסבארט.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

10
זונטאג
ז
מרחשון תר"צ

נאוועמבער

זון-אויפגאנג 6.44
זון-אונטערגאנג 3 55

מארגען, איז טאג פון 11. נאוועמבער

דער פרעמיער־מיניסטער שוויטאלסקי האט פעראַרדענט אז מארגען, מאנטאג און טאג פון פוילענס אומאפהענגיגקייט ואלען אלע מלוכה־בעאמטע און שילער בעפרייט ווערען פון זייער ארבייט.

אלע הייזער און אמטען וועלען בעצירהט זיין מיט פאהנען: ס׳וועלען אפגעריכט ווערען תפילות, מי־ליטערישע פאראַדען, פארזאַמלונגען א.אַ.וו.

און לאדז וועלען איינגעאָרדענט ווערען א רייה אקאַרעמיעס. אויף וועלכע ס׳וועלען ארויסטרעטען אדוו. בילק, סטאַראָסטא ושעווסקי, א.אנד. אין אַ׳גער וועט פארקומען א צאַפשטיק אין וועלכען ס׳וועלען אנטיילנעהמען פאליציי, מיליטער און אפ־טיילונגען פאר מיליטערישע פארבערייטונג, און אַווענד וועט פארקומען א קאנצערט. די הכנסה פון אהם איז בעשטימט פאר יתומים נאך די געפאלענע זעלנער.

(וו) לויט א פעראָרדנונג פון קאמיסאר פון דער קראנקען־קאסע וועלען מארגען, מאנטאג אלע לעטשניצעס און די ביוראס פון דער קראנקען־קאסע זיין טעטיג ווי יעדען טאג.

(מ) צוליב דעם אומאפהענגיגקייטס יום־טוב וואס פאלט אוים מארגען, מאנטאג וועלען אלע אפי־ציעלע ביוראס און אמטען זיין געשלאָסען.

(ב) צוליב דעם וואס דער הייאהריגער אומאפ־הענגיגקייטס יום־טוב פאלט אוים מאנטאג, וועלען אלע פאסט־אפטיילונגען זיין היינט זונטאג טעטיג פון 9 ביז 11 אינדערפריה.

בריף און אנווייזונגען וועט מען פונאנדער־טראגען.

מאנטאג וועט די אפטיילונג פון מאַרקען־פער־קויף און דאס אננעהמען פון „פאלעצאנר" בריף זיין טעטיג פון 9 ביז 11 פריה. די קאסעס וועלען זיין געשלאָסען. קיין בריף וועט מען גישט פונאנדער־טראגען.

אונטערן חשד פון אונטערצינדער

ווי אַזוי חיים ספעקטאר איז ארעסטירט געווארען

ווי מיר האָבען שוין פרייטאג מודיע געווען איז ארעסטירט געוואָרען דער אונטערצינדער פון דער זאָקען פאבריק אויף זג. קאָשטשושקי 10.

ווי בעוואוסט האט דער אונטערצינדער אי־בערגעלאָזט אויפ׳ן אָרט פון פערברעכען א אפגע־ברענטע מארינארקע אין וועלכער עס האט זיך געפונען זיין פאָס. אַזוי אַרום איז געבליבען א שפור פון אונטערצינדער.

דער פאס איז געווען אויפ׳ן נאָמען פון 52 יעהריגען חיים ספעקטאר פון שראגאו קאָשטשוש־קא גאס 21.

אין דער קאַטאָטעקע פון די פערברעכערס אין דער פאליציי איז ספעקטאר פערנאָטירט אלס געפעהרליכער קאַסע־אויפברעכער. אַזוי ווי ער איז שוין אָבער נישט יונג און ער קאָן נישט שטעהן ביאש פון א גנבים באַנדע, פלעגט ער די לעצטע יאָהרען ארומפאָהרען איבער דער פּראָ־ווינץ, אויסקוקען און אָנגעבען זיינע קאָלעגען די ארטער, וואו מען קען אויפברעכען עפיס א קאסע.

זיין ספעציאַליטעט איז אויך געווען אונטערצי־נדונגען. די אונטערצינדונג אין דער פאבריק אויף קאָשטשושקי 10 האט זיך איהם נישט איינגעגעבען צוליב דעם, וואָס עס האט זיך פלוצים פאר דער צייט אָנגעצינדען איין בלאָז מיט נאַפט אין בענ־זין און אויפבעריסען און אויף דעם אונטער־ינ־דער אַליין האבען זיך אָנגעכאַפט זיינע מלבושים און דערפון האט ער בּקומען שווערע בראַנד־וואונדען.

פון דעם ברענענדען הויז האט זיך ספעקטאר צוגעשלעפט צו רוג זשעלאַנע און קאָשטשושקא און אריינגעזעצט זיך אין א טאַקסובקע, אין וועל־כער ער איז צוגעפאָהרען ביז פרי־הייטס־פלאַץ, דאָ האט ער זיך איבערגעזעצט אין א צווייטע אויטאָ, וועלכע האט איהם צוגעפיהרט אויף דרעוו־נאָווסקא 16 און צו א געוויסען אברהם טראָמבעצקי.

טראָמבעצקי האט בעשלאָסען נישט ארויסצו־געבען זיין חבר און דריבער נישט גערופען צו דעם שווער־אָבגעבריהטען ספעקטאָר, קיין דאָק־טאָר און קיין פעלדשער, נאָר געהיילט איהם מיט היימישע מיטלען, צוליב דעם האָט זיך ספעקטאָרס געזונדצושטאַנד אַזוי פערערגערט, אַז ווען עס איז געקומען פאליציי איהם ארעסטירען, האט מען איהם געפונען קוים א לעבעדיגען. דעם שווער־קראַנקען ספעקטאָר האט מען אין דער קאַרעטע פון פאָגאָטאָוויע אָפגעפיהרט אין שפּיטאָל אויף דרעוונאָווסקא, וואו מען האט בײ זיין בעט אוועק־געשטעלט א פאליציי־וואַך.

עס איז אויך ארעסטירט געוואָרען דער אינ־האבער פון דער וואוינונג, וואו עס האט זיך גע־פונען ספעקטאָר—אברהם טראָמבעצקי.

איצט זענען שוין ארעסטירט אַלע פערזאָנען, וועלכע מען איז חושד אין אונטערצינדען די דערמאָנטע פאַבריק.

געשאסען צווי פרויען אויפ׳ן בית־עלמין

דער שיסער האט געמיינט, אז ער שיסט אויף... קרוליקעס

אויפ׳ן היגען בית־עלמין וואוינט דער גערטנער אברהם גאלין. ביי איהם ארבייט א נאכט־וועכטער פאלאקאווסקי. נעכטען אינדערפריה איז דער נאכט־וועכטער מיט א „רובעלטובקע" ארומגעגאנגען איי־בער׳ן גארטען און געזוכט קראָליקעס צום שיסען. דערזייל האט ער בעמערקט, אז עפעס אויף א קבר בעוועגט זיך. פאלאקאווסקי האט געמיינט אז דאס זענען קרוליקעס און האט אין זיי אויסגעשאסען. ס׳האט זיך דערהערט א פערצווייפעלטער געשריי און ווען פאלאקאווסקי איז צוגעלאָפען צום קבר האט ער דערזעהן, אז צוויי פרויען ליגען פערוואונדעטע און בעגיסען זיך מיט בלוט.

די פאנאַטאָוויע, וועלכע האט די פערוואונדעטע ערטיילט הילף: אנטאנינא באנאשאקאווא, (גלא־וואצקא 4) וועלכע איז פערוואונדעט געוואָרען אין קאפ און אין ברוסט, און אין א האפנונגסלאָזען צושטאנד אפגעפיהרט געוואָרען אין שפיטאל „סטע־פאניא שמאידא", (נאָווא שאפנא 4) איז פערוואונ־דעט געוואָרען אין האנד.

פאלאקאווסקי איז ארעסטירט.

פארוואס מען האט צוגערויבט דאס 7־יעהריגע מיידעלע

(—) דער ענין מיט׳ן פערפיהרען די 7־יעהרי־גע הלינא קלאָס, וועגען וועלכער מיר האָבען בשעתו מיטגעטיילט איז שוין אינגאַנצען ערקלערט געוואָרען.

די פרטים פון דער געשיכטע זענען פאלגענדע: דער פאָטער פון פערפיהרטען קינד איז גע־ווען שולדיג א געוויסען קאָנסטאַנטין שטשעפאַנשיקאָוו 2,000 זל. שטשעפאַנטשיקאָוו האָט, כדי ארויסצובעקומען זיין חוב פערטראַכט אַנצעווענדען אַנ׳אַמעריקאַנער מיטעל — אוועקצורויבען דאס קינד און אָנשרייבען דעם פאָטער, אַז ביז ער וועט נישט אָפּצאָהלען דעם חוב פון די 2000 זל. וועט ער דאָס קינד גישט צוריקגעהען.

ער האט טאַקע אַזוי געטון, אוועקגעפיהרט דאָס קינד אונטער אַנדזשעיאָוו צו זיינע קרובים און אָנגעשריבען דעם ענטשפּרעכענדען בריף צו קלאָסען.

קלאָס האט דעם בריף איבערגעגעבען דער פאליציי. שטשעפאַנטשיק האט זיך דערשראָקען און דאָס קינד אָפגעשיקט. איצט וועט ער נאָך ענטספע־רען פאַר׳ן געריכט פאַר אוועקרויבען בײם קינד די פרייהייט.

8 יאהר טורמע פאר שיסען אויף אפאבריק־דירעקטאר אין זגערזש

אין קרייז־געריכט האט זיך נעכטען אָפגעשפּילט דער פינאַל פון דעם בשעתו הילכינען אַטענטאַט פון אַנ׳ארבייטער יאַן אַדאַמטשעווסקי אויפ׳ן דירעקטאָר פון דער זגערזשער בוימוואָל מאַ־נופאַקטור יאַן מאַרגאָנסקי.

צווישען דעם דירעקטאָר פון דער פאַבריק יאַן מאַרגאָנסקי און דעם אַרבייטער אַדאַמטשעווסקי האט אויסגעבראכען א סכסוך צוליב אורלויב. צום סוף האט מאַרגאָסקי אָפגעזאָגט אַדאַמטשעווסקי׳ן פון זיין פאָסטען, אַדאַמטשעווסקי האט געבעטען מען זאָל איהם צוריקנעהמען צו דער אַרבייט און ווען דירעקטאָר מאַרקאָנסקי האט אָפגעזאָגט האט אַדאַמטשעווסקי אָפּגעוואַרט דעם דירעקטאָר ווען ער איז אַרויס פון דער ביורא און האט אויף איהם אויסגעשאָסען צום גליק נישט געטראָפען.

דאָס געריכט האט פער׳משפט אַדאַמטשעווסקי׳ן אויף 8 יאָהר שווערע טורמע.

אַדאַמטשעווסקי׳ס פרוי, וועלכע איז געווען אַנוועזענד אין געריכטס־זאַל איז דערהערענדיג דעם אורטייל געפאַלען אין חלשות אַזוי, אַז מען האט געמוזט צו איהם אַרויסרופען א דאָקטאָר.

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20
אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאן.

היינט, זונטאג, ד. 10־טען, 9 אָווענד—די זעהר קאָמישע פיעסע מיט געזאַנג און טענץ
3 שעה לאַכען אהן אויפהער! 3 שעה לאַכען אהן אויפהער!

די ווייבערישע מלוכה

אין 4 אַקטען פון י. לאַטיינער. — שעהנע טענץ!

מארגען, מאנטאג, דעם 11־טען, ווערט נישט געשפּילט.

דינסטאג, דעם 12־טען, 9 אָווענד גרויסע פאפולערע פארשטעלונג פון 1 ביז 250
צום ערשטען מאָל אין דעם סעזאָן
חאשע די יתומה
אין 4 אַקטען פון יעקב גארדין

ס׳נעמט אנטייל (לויט א.ב.) פרויען: בעזמאַן, מאַכאַראָווסקאַ, נערה, פאָדערמאַן. מענער: אַריעל, אייזע־בערג, באַלבירסקי, גוטמאַן, האַמבורגער, מאַכאַראָווסקי, נייהויז, פאלאַנסקי, ראַקאָוו.

אַדמיניסטראַטאָר: מ. ארנוואלד. מוזיקאַלישער לייטער: ל. זעלמאַן.
בילעטען צו בעקומען אין קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

Dr. med. J. Lubicz
ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46
קראַנקהייטען פון די ביינער, גאַלענקען,
פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער.
איינציגע פּראַצאַנאַניע פון זעטמליכע אָרטאָפּעדיש אפאַראַטען, ווי: הקלאַדקעס אויף פלאַטפוסען, קונסט־ליכע פיס, גאַרסעטען א. ז. וו. עמפאַנגט פון 5—7 נאַ.
צוריקגעקעהרט.

רשימות פון יאהרגאנג 1907, 1908 און 1909

צוליב דעם, וואָס מאָרגען מאָנטאָג, דעם 11 נאָוועמבער איז אַנערקענט געוואָרען אַלס יום־טוב־טאָג, וועט דעם טאָג קיין רעגיסטראַציע נישט פאָר־קומען.

(—) דינסטאָג, ד. 12 דאַרפען זיך מעלדען אין לאָקאַל פון מיליטעריש־פאָליציייאישען ביוראָ ביים מאַגיסטראַט (פיעטריקאָווער 212) פון 8 פריה ביז 3 נאָכמיטאָג די יונגעלייט, וואָס זע־נען געבוירען געוואָרען אין 1909 י. וועלכע וואוינען אויפ׳ן שטח פון 9 פאָליציי־קאָמיסאַריאַט און וואָס זייערע נעמען הויבען זיך אָן מיט די בוכשטאַבען

פון A ביז Z.

נאך 7 אין אווענד

טארען זיך די שול־יוגענד נישט בע־ווייזען אין גאס

(—) דאָס שול־קוראַטאָריום האָט איבערגע־שיקט צו די דירעקטאָרען פון די לאָדזער שולען א צירקוליאַר, אין וועלכען עס ווערט פערבאָטען דער שול־יוגענד זיך צו בעווייזען אויף די גאַסען נאָך 7 א זייגער אין אָווענד. עס ווערט ספּעציעל אויפמערקזאַם געמאַכט דערויף, אַז די פעראָרדנונג זאָל שטרענג אויסגעפיהרט ווערען. אין די מאָטי־ווען פון דער פעראָרדנונג ווערט אָנגעוויזען, אַז עס פליסען אַריין פיל אָנקלאַגעס אויף שילער, וועלכע שלעפען זיך שפעט אין אָווענד אַרום אי־בער די גאַסען און פיהרען זיך נישט ענטשפּרע־כענד אויף.

פון געריכט

אַוואַנטורעס

(ב) דעם 9 יוני ביינאַכט ה. י. האָבען 8 יונגעלייט אין פאָבאָר־עלטער און זשגאָוו געמאַכט א טומעל אין גאַס און ווען די פאָליציי האָט זיי אויפגעפאָדערט זיך צו בערוהיגען האָבען זיי די פאָליציאַנטען גוט צושלאָגען. נעכטען איז זייער פּראָצעס פאָרגעקומען אין היגען קרייז־געריכט. לעאָן מעקיעוויטש און ווינצענטי שטשעפּקאָווסקי זענען פערמשפּט געוואָרען אויף 8 חדשים טורמע, באָלעסלאָוו הײַדוק און קאַזשמיעזש פּלייקעוויטש צו 6 חדשים טורמע יעדערער, די איבעריגע זע־נען בעפרייט געוואָרען.

בעשטראפט האנדווערקער

(ט) דער אינדוסטרי־אַמט ביים מאַגיסטראַט האָט אַלס ערשטע אינסטאַנץ בעשטראָפט פאַר נישט אָפּהיטען דעם אינדוסטרי־געזעץ פאָלגענדע האַנד־ווערקער: אברהם לעווקאָוויטש פאַר פיהרען א פריזיר־וואַרקשטאַל אָהן אַנ׳ערלויבעניש אויף 60 זל. שטראָף און קאָנפיסקירען אַלע מכשירים.

שמואל עקשטיין גרינער־מאַרק 9 פאַר פיה־רען אַנ׳עופות־שחט־הויז אָהן אַנ׳ערלויבעניש אויף 50 זל. שטראָף און שליסען דאָס שחט הויז.

יעזאַק און בויצר פאַר נישט אויספיהרען די בעדינגונגען וואָס זענען פאָראויסגעזעהען אין דער ערלויבעניש צו 30 זל. יעדער.

ישראל אָקלאַדעק פאַר פיהרען א האָלץ־לאַגער אָהן אַנ׳ערלויבעניש אויף 75 זל. שטראָף.

איציק קראָנהיים פאַר פיהרען א לאַגער פון רוי־האָלץ אָהן אַנ׳ערלויבניש 100 זל. שטראָף און שליסען דעם לאַגער.

איגנאַצי פוקס פאַר נישט אויספיהרען די בע־דינגונגען פון דער ערלויבעניש 100 זל. שטראָף.

מאָשעק לעווקאָוויטש פאַר האַלטען שמוציג שמאַטעס 100 זל. שטראָף.

הערמאַן פשעדבאָרסקי פאַר נישט אויספיהרען די בעדינגונגען פון דער ערלויבעניש אויף צו פיהרען א פערד־שטאַל.

די אַלע בעשטראָפטע האָבען אַפּעלירט. דאָס קרייז־געריכט האָט אַלע שטראָפען בעשטעטיגט. דער אורטייל איז שוין אָהן אַפּעלאַציע.

מאגיסטראט וויל בערעכטיגען די איינפירונג פון דער „עגלה“ פאר שטייער חובות

ערקלערונג פון מאגיסטראט וועגען „עגלה“-בעשלוס, וואס האט ארויסגערופען אגערעכטע פערביטערונג ביי דער בעפעלקערונג

אין פרייטאגדיגען נומער פון „נייעם פאלקסבלאט“ האבען מיר געשריבען וועגען בעשלוס פון׳ם מאגיסטראט איינצופיהרען די טרויעריג-בעוואוסטער „עגלה“ פאר שטייער-חובות.

דער מאגיסטראט גיט וועגען דעם ענין פאלגענדע ערקלערונג:

אין דער פראקטיק פון דער שטייער-אפטיילונג טרעפען זיך פיל פאלען ווען די סעקוועסטראטארען קענען נישט אויספיהרען די בעשטימטע ליציטאציעס אויף צו דעקען די שטייער-חובות. דאס קומט פאר אין די פאלען, ווען דער ליציטירטער פערשטענדיגט זיך מיט די אויפקויפערס און יענע קויפען נישט די בעשטימטע צו ליציטאציע זאכען. עס מאכט זיך דעריבער, או מען בעשטימט 10—15 טערמינען פון ליציטאציעס — דאס ברענגט אריין דעם מאגיסטראט אין אומקאסטען און ציהט אפ די מעגליכקייט איינצוקאסירען די שטייער-חובות.

פון דער צווייטער זייט טרעפט זיך אפט, או דער ליציטירטער וועלכער האט אין טאג פון דער ליציטאציע, נישט געהאט קיין געלד צו בעצאהלען דעם חוב, מוז אויף צומארגענס, אויסקויפען ביי די אויפקויפערס זיינע זאכען און בעצאהלען א בעדייטענדען אפטרעט-געלד.

די לאגע, וועלכע דערלויבט די בייזווילינע אפ-ציהען די ליציטאציע און די, וועלכע קענען ווירקליך נישט בעצאהלען — אריינצופאלען אין די הענט פון שפעקולאנטען, האט בעוואוגען א גרופע פון יודישע ראטמענער זיך צו ווענדען בשעתו בעת די בערעטונגען צום פאראיצער פון דער שטייער-אפטיילונג לאזעניק קוק, מיט א בקשה צו ענדערען דעם סיסטעם פון איינקאסירען די שטייער-חובות אזוי, או מען זאל ערמעגליכען דאס אפקויפען די ליציטירטע זאכען דורך די ליציטירטע, און א סוף-צו-מאכען צו אלע מיסברויכען אויף דעם געביט.

דער ענין איז אין דער שטייער-אפטיילונג פיל מאל בעהאנדעלט געווארען.

דער מאגיסטראט וועלכער אינקאסירט אויך אין מלוכה׳שע שטייערן האט רעכט — לויט די געטשפרעכענע אינסטרוקציעס איבערצופיהרען די סעקוועסטרירטע זאכען — אין איינגע פאלען — אין א לאגער, וואו זיי קענען שפעטער ליציטירט ווערען.

שטיצענדיג זיך אויף דעם אויבענדערמאהנטען האט דער מאגיסטראט אויף דער זיצונג פונ׳ם 7-טען ד.ח. בעשלאסען אין פאל, ווען עס וועט צום צווייטען טערמין נישט דערגעהן צו דער ליציטאציע, איבערצופיהרען די סעקוועסטרירטע זאכען אין שטעטישען לאגער. דערביי האט דער שטייער-צאהלער דאס רעכט אויסצוקויפען זיינע זאכען אין משך פון פערצעהן טעג פונ׳ם טאג ווען די זאכען וועגען איבערגעפיהרט געווארען, בעצאהלענדיג דעם שטייער-חוב און די פאקטישע קאסטען פאר׳ן איבערפיהרען און לאגער געלד פאר די זאכען.

אין פאל, ווען די זאכען וועלען צום טערמין נישט אויסגעקויפט ווערען וועלען זיי ארויסגעשטעלט ווערען צו ליציטאציע וועגען וועלכער עס וועט אנאנסירט ווערען אין דער פרעסע, צו דער ליציטאציע וועלען זיך קענען שטעלען די בעלי-הבתים פון די ליציטירטע זאכען.

לויט׳ן § 30 וועגען איינקאסירען מלוכה׳שע שטייער-חובות ווערען די סעקוועסטרירטע געגענ-שטענדען, אין פאל, ווען די ליציטאציע קומט נישט צושטאנד אנ׳איינגענטום פון דער סעקוועסטרירענדער מאכט וועלכע האט רעכט דאס איבעריגע געלד פון די פערקויפטע זאכען, נאכ׳ן ענדיגען דעם שטייער-חוב צו פערהאלטען פאר זיך.

דער מאגיסטראט האט בעשלאסען דאס רעכט נישט אויסצונוצען און דאס איבעריגע געלד נאכ׳ן פערקויפען די סעקוועסטרירטע זאכען, אומצוקעהרען די בעלי-הבתים — דאס בעווייזט או דאס איינפיהרען דעם נייעם סיסטעם, איז נוצליך פאר די שטייער-צאהלער...

די שארף פון דעם צוואנגסמעסיגען ארויספיהרען די זאכען איז געווענדעט נישט געגען די אל-געמיינע שטייער-צאהלער, נאר געגען די, וועלכע ציהען אפ דאס צאהלען דורך פערשיעדענע קונצען און וועלכע דערלויבען זיך אפילו פארצולעגען „כאר-באר“ די סעקוועסטראטארען נישט ארויסצופיהרען די ליציטאציעס.

מע דארף נאך נעהמען אין אכט, אז צווישען די ציוט, ווען עס ווערט ארויסגעשיקט דאס צאהל-קוויטעל ביז מען נעהמט אן עקזעקוציע-מיטלען נעהט אוועק גענוג ציוט און דער שטייער-צאהלער האט ציוט זיך צו בעמיהען וועגען הנחות (ראטעס) אדער אין פאל פון אונבעמיטעלטקייט וועגען א ויתור, דעם חוב און נעמליך:

1) נאכדעם ווי עס ווערט ארויספעלענט דער שטייער ווערט ארויסגעשיקט א „נאקאז פלאטניטשי“ וועלכער הויבט אויף צו בעצאהלען דעם שטייער אין משך פון 14 טאג פון דער דאטע, ווען דער „נאקאז“ איז איבערגעגעבען געווארען;

2) נאך דעם טערמין וועגען פערהאן נאך צוויי הנחה-וואכען בעת וועלכע דער חוב קען בעצאהלט ווערען אהן שטראף פאר פערשפעטיגען;

3) ווען עס נעהט אוועק א לענגערע ציים און דער שטייער-חוב ווערט נישט גערעקט ווערט אר רויסגעשיקט א מאניט מיט א 7-טאגיגען טערמין. דער מאניט (דערמאנונגס-קוויטעל) איז איינגע-פיהרט געווארען דורך דער אצטיגע ליטונג פון דער שטייער-אפטיילונג כדיצו געבען די מעגליכקייט די שטייער-צאלער אויסצומידען די סעקוועסטראציע-קאסטען וועלכע בעטרעפען פינף פראצענט פון דער שטייער-סומע צוזאמען מיט די פראצענטען; בעת וועלכע עס ווערט צוגערעכנט א פערטעל פראצענט פון דער סומע פאר׳ן מאניט;

ווייטער געהט דער סעקוועסטער און ליציטאציע אויף דעם 29-טען טאג נאך דעם סעקוועסטער;

5) אין פאל, ווען די ליציטאציע קומט נישט צו-שטאנד צום ערשטען טערמין, ווערט בעשטימט א צווייטער טערמין לויט׳ן רעגעל מיט א פאר וואכען שפעטער;

6) ערשט ווען די ליציטאציע קומט נישט צו-שטאנד אין צווייטען טערמין ווערען די סעקוועסט-רירטע זאכען איבערגעפיהרט אין לאגער און דער שטייער-צאהלער האט די מעגליכקייט אין משך פון 14 טעג די זאכען אויסצוקויפען.

אויף אזא אופן גייט אוועק צווישען דער ציים וואס מען בעקומט דאס צאהל-קוויטעל (נאקאז פלאטניטשי) ביז מען נעהמט אן צוואנגס-מיטלען, כמעט א יאהר, וואס עס בעווייזט אויף דעם ברייטען ליבעראליזם פון דער שטעטישער מאכט“.

די איצטיגע פערשטארקטע אקציע איינצו-ציהען די שטייער-חובות זענען ארויסגערופען דורך דער שווערער פינאנציעלער סיטואציע פון דער שטאט, וועלכע האט איצט נישט בעקומען קיין קרעדיטען אויף אינוועסטיציע, א הוץ דעם פארערט די פינאנץ-מאכט (פאר וועלכער די שטאט אינקאסירט אויך שטייערן), אינטענסיווער איינצוקאסירען די שטייערן.

ווי אזוי עס זאל נישט זיין, די שארף פון דעם נעענדערטען סיסטעם איינצוציהען די שטייער-חובות ווערט נישט געווענדעט געגען דעם שטייער-צאהלער אינאלגעמיין, נאר אויסשליסליך געגען דעם בייזווילינגען נישט צאהלער, וועלכער שפילט שטענ-דיג און סיסטעמאטיש אויפ׳ן אפציהען מיט דעם איינצאהלען דעם שטייער.

בעמערקונג פון רעדאקציע:

צו די אויספיהרונגען פון מאגיסטראט בנוגע דעם ענין „עגלה“ וועלען מיר זיך נאך אומקעהרען.

ערקלערונג פון ארטאדאקסישער פראקציע אין שטאט-ראט

(בריף אין רעדאקציע)

געעהרטע רעדאקציע!

אין צוזאמענהאנג מיט דער ידיעה אין׳ם נומער 259 פון אייער ג. ציימונג א.ק. „ג׳ענלה פאר שטייער-חובות„ בעט איך אפצודרוקען פאלגענדיגע ערקלערונג:

אלס פארזיצער פון דער יודישער ארטאדאקסישער פראקציע ביים לאדזשער שטאט-ראט, שטעל איך דערמיט פעסט, או אונזער ראטמענער-רעפרעזענטאנץ האט לחלוטין קיין שום השגה נישט גע-האט וועגען א וועלכער עס איז ערקלערונג מצד מיט-גלידער פון אונזער פראקציע, או זיי געפינען אין דעם פארשלאג וועגען איינפיהרען גראפסקים ענלה פאר א גערעכטען.

אויב עמיץ פון די ארטאראקסישע ראטמענער האט ארויסגעזאגט א מיינונג וועגען דעם אויבענדערמאנטען ענין איז עס משמעות געשען אין זיין אייגענעם נאמען, און עס האט אהן שום ספק נעהאט נאכאנדערע כוונות ווי דאס איז נעווארן אויסגעטייטשט און אויסגענוצט מצד דעם פאר-שטעהער פון מאגיסטראט, וועגען וואס דער בער טרעפענדער ראטמאן וועט אדרראי נעבען אנ׳אויס-שעפענדע ערקלערונג. מיט דרך-ארץ

פארזיצער פון דער יודיש-ארטאדאקסי-שער פראקציע ביים לאדזער שטאטראט

ל. מינצבערג

ערקלערונג פון לאוניק א. יאעל

(בריף אין רעדאקציע)

חשובע רעדאקציע!

אין פרייטאגדיגען נומער פון אייער געשעצ-טער ציימונג איז געווען געבראכט א ידיעה או דער מאגיסטראט האט בעשלאסען איינצופיהרען די אזוי גערופענע „ענלה“, כ׳האלט עס פאר מיין חוב צו דערקלערען פאר דער יודישער עפענטליכקייט או אויף דער ראווינער זיצונג בין איך געווען דער איינ-ציגער יודישער לאוניק, וואס איז ארויסגעטרא-טען מיט׳ן גאנצער שארפקייט געגען אנגענומען אזא בעשלוס און אדורכפיהרען איהם אין לעבען פפרט ביי אונזערע לאדזער פערהעלטנישען.

כ׳האב עס בעטראכט פאר מיין חוב אלס איינ-ציגער לאוניק, וואס האכט איבער די אינטערע-סען פון די ברייטע יודישע שיכטען. צום בעדויערען בין איך אבער געווען איינזאם און דער בעשלוס איז מיט די איבעריגע שטימען אנגענומען געווארען

מיט דרך-ארץ

אלעקסאנדער יאעל

לאוניק אין לאדזער מאגיסטראט

דאס געיעג נאכ׳ן „בלוטיגען ל־ושיאק“

וועלכער האט פערוואונדעט דעם קאפ. יאנאווסקי און דער׳הרג׳עט דעם פאליציאנט אנטשאק

(–) מיט א קורצער ציים צוריק איז אין פאביאניץ דערשאסען געווארען בעת אנ׳אנפאל אנ׳אינוואליד סטאניסלאוו ראמאלדאווסקי. ביי וועלכען מ׳האט צוגערויבט א פארטפעל מיט 1000 זלאטיס.

די פאליציייאישע אויספארשונג האט פעסטגע-שטעלט, אז דער אנפאל איז אויסגעפיהרט געווא-רען דורכ׳ן באנדיט יאן לושיאק, וואס איז בעקאנט אונטער׳ן נאמען „בלוטיגער לושיאק“.

מיט עטליכע טעג צוריק איז אין לענטשיץ פערוואונדעט געווארען קאפיטאן יאנאווסקי און בעת׳ן נאכיאגען דעם שיסער איז דערשאסען גע-ווארען דער פאליציאנט אנטשאק. די ערשטע צייט האט מען גערעכנט, אז דאס שיסען אויף דעם קאפיטאן יאנאווסקי האט עפיס א פאליטישען אונטערשלאג שפעטער אבער האט די פאליציי-שע און זשאנדארמעריע-אויספארשונג פעסטגע-שטעלט, אז ס׳איז געווען א באנדיטען-אנפאל און דער אנפאלער איז געווען דער „בלוטיגער לישיאק“.

א פאליצייאישע אבלאווע האט פעסטגעשטעלט, וואו ער געפינט זיך און איהם נאכגעיאגט. נעכ-טען האט איהם די פאליציי געפאקט בעת ער איז געגאנגען איבערן שאסיי ביים דארף גאספאדאוש הינטער פאביאניץ. דער באנדיט האט ארויסגע-כאפט 2 רעוואלווערען און האט אנגעהויבען צו שיסען אויף די פאליציאנטען, וועלכע האבען אויך געענטפערט מיט א שיסעריי.

דערווייל האט זיך אויפ׳ן שאסיי בעוויזען א מוהר. לישאק האט דראהענדיג דעם פויער סטע-פאן פלוטאס, וואס איז געפאהרען אויפ׳ן פוהר איהם געצוואונגען אנצוטרייבען דעם פערד און אליין זיך אפגעשאסען פון די פאליציאנטען, וועל-כע האבען איהם נאכגעיאגט. זעהענדיג אז דאס פערד פאלט פון די כוחות, האט דער באנדיט אויסגעשפאנט דעם וואגען און ארויפזעצענדיג זיך אויפ׳ן פערד געכומען יאגען עס אין דער ריכטונג פון לאדז.

נאכיאגענדיג דעם באנדיט ווייטער האבען די פאליציאנטען בעמערקט א פערד. ס׳האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער באנדיט האט איבערגע-לאזט דעם פערד אין מיט׳ן פעלד און איז אליי-ענטלאפען. די פאליציי האט דאן ווייטער נעפירט די אבלאווע אין דער גאנצער אומגעגענד און מ׳רעכענט, אז זי וועט איהם כאפען אין די נאהנ-סטע שעהן. די וואיעוואדישער אויספארשונגס פא-ליציי האט ארויסגעשיקט פערשטארקונגען די פא-ליציאנטען, וועלכע פיהרען די אבלאווע.

> ## צו אלע איינוואוינער פון לאדז!!!
>
> ווער פון אייך האט נאך נישט געהערט וועגען די גרויסעסומעס, וועלכע עס געווינען אזוי אפט די שפילערס פון דער מלוכה-לאטעריע? פון צייט צו צייט בעקומען דאך ביי אונז די גליקליכע לאדזער שפילערס גרויסע פערמעגענס פערזיכערנדיג זיך און דער פאמיליע גליק און וואוילשטאנד! עס איז שוין איבעראל בעקאנט, אז אין דער היינזיכט פון גליקליכע נומערן ריהמט אין גאנץ פוילען אונזערע קאלעקטור
>
> ### ס. יאטקא פון לאדז
>
> מיר האבען שוין בעגליקט טויזענטער פאמיליעס!!! מיליאנען זלאטעס האבען מיר שוין אויסגעצאהלט אונזערע שפילערס!!! קויפט אלזא אונזערע גליקליכע לאסען צו דער 1 קלאס און דאס גליק וועט אויך אייך נישט אויסמיידען! די ציהונג שוין די וואך!
>
> **ס. יאטקא** פיעטריקאווער 22, פיעטריקאווער 66 | **פאביאניץ** פלאץ דאמבראווסקי 3

פערלענגערט דעם טערמין פון דער האנדווערקער-רעגיסטראציע

אין צוזאמענהאנג מיט דער אינטערווענץ פון די פארשטעהער פון צענטראלען יודישען האנד. ווערקער-פערבאנד (פאלודניאווא 4), האט דער אינדוסטרי-אמט צוגעשיקט דער צענטראלע א מעל-דונג, אז אין פערלויף פון דריי חדשים קאן מען זיך רעגיסטרירען און אויסקויפען האנדווערקער-קארטען אהן שטראפען.

די הנחה איז חל ביז׳ן 15-טען יאנואר 1930. נאכ׳ן דערמאנטען טערמין, וועלען די ווערקשטע-לען, וואס וועלען נישט בעזיצען קיין האנדווער-קער-קארטען, געשלאסען ווערען און די איינהאבער שטרענג בעשטראפט ווערען.

א נייער באנקראט

(–) נעכטען איז בעקאנט געווארען, אז די בעקאנטע אין לאדז מאנופאקטור פירמע סאלאמאן קאהן פיעטרקאווער 59 האט אפגעשטעלט איהרע צאהלונגען, ווי מ׳גים איבער זאל דער פאסיוו פון דער פירמע בעטרעפען איבער א מיליאן זל. די פירמע איז שולדיג די גרויס אינדוסטריעלער פון דער בוימוואל-בראנזשע און עטליכע גרעסערע טעקסטיל-הורטאווניקעס.

פראטעסטירטע וועקסלען

(–) אין סעפטעמבער זענען אין לאדז פראטעסטירט געווארען 1500 וועקסלען אויף 383,000 זל. דאס איז כמעט דאפעלט ווי פאראיאהרען אין סעפטעמבער אבער ווייניגער ווי אין יולי ה. י.

ארימע הענדלער וועלען בעפרייט ווערען פון אויסקויפען פאטענטען

דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט ארויסגעגעבען א צירקולאר, אז די פינאנץ קאמערן האבען דאס רעכט צו בעפרייען די ארימע הענדלער פון פא טענטען 4 קאטעגאריע. אזא בעפרייאונג קען פאר-קומען אויב ס׳וועט דערוויזען ווערען, אז דאס אויסקויפען דעם פאטענט קען רואינירען דעם הענדלער.

הענדלער וואס ווילען געניסען פון דער הנחה דארפען הערכסטענס ביז צום 15 דעצעמבער אנ-געבען אזעלכע בקשות דורכ׳ן שטייער-אמט צו וועלכען זיי געהערען.

מיט דער פראגע וועלען זיך נעדארפט פער-אינטערעסירען די קליינהענדלער פעראיינען.

דער אמת וועגען דער חברון'ער שחיטה

סענסאציאנעלע ערקלערונגען פון חברון'ער פאליציי-קאמענדאנט

ירושלים, 9 (טעלעגראפיש דורך יט"א) די אויספארשונגס-קאמיסיע האט זיך היינט פארנומען מיט דער אויספארשונג פון דער חברונער שחיטה. דער פאליציי-קאמענדאנט פון חברון האט ערקלערט, אז ווען די געשעהענישען האבען זיך אנגעהויבען האט ער געהאט 39 אראבישע און 1 יודישען פאליציאנט אויף א בעפעלקערונג פון 22 טויזענד אראבער און 600 יודען. לויט די רייד פון פאליציי-קאמענדאנט האבען די אראבישע בעאמטע ארויסגעוויזען בייזוויליגע כוונות בנוגע די יודען, אלע בקשות פון די יודען נאך הילף האבען נישט געהאט קיין פעולה.

דער פערטרעטער פון דער אראבישער עקזעקוטיוו אין דער אויספארשונגס-קאמיסיע אדוו. שטאקער האט נישט געקענט מיט קיין עדות רעכטפערטיגען די האנדלונג פון די אראבישע בעאמטע, ער האט דעריבער גטענה'ט, אז די ישיבה בחורים האבען שלעכט געהאנדעלט, ווענדענדיג זיך נאך הילף צום אמעריקאנער קאנסולאט.

דער פאליציי-קאמענדאנט האט ווייטער דערצעהלט, אז די אראבער פון די ארומיגע דערפער האבען זיך געגרייט צו געהען קיין ירושלים, ס'האט געקאסט זעהר פיל מיה מ'זאל זיי דערפון אפהאלטען, דאס גאנצע אומגליק איז בעקומען צוליב דעם, זאגט דער קאמענדאנט, וואס ס'איז נישט געווען קיין מיליטער, ווען מ'האט אפגעגעבען דעם ערשטען שאס אויפ'ן הדסה-שפיטאל איז שוין געווען צו שפעט.

אדוו. שטאקער בעמיהט זיך צו בעווייזען, אז די אראבישע עקזעקוטיוו האט ארויסגעלאזען אנ'אויפרוף אפצושטעלען די שחיטות, דער עדות לייקענט אבער דאס אפ, ווייטער דערצעהלט דער עדות, אז ער אליין האט בעזעהען ווי אנ'אראבער האט דערהרג'עט א יודיש קינד און א צווייטער א יודישע פרוי. ווען דער עדות האט געוואלט שיסען אויפ'ן מערדער, האט יענער אויסגעשריגען, „עקסעלענץ, שיסט נישט, איך בין א פאליציאנט".

אראבישע דעמאנסטראציעס געגען דער אויספארשונגס-קאמיסיע

לאנדאן, 9. (אטע) פון יפו מעלדעט מען, אז בעת דער רייזע פון דער ענגלישער אויספארשונגס-קאמיסיע פון יפו קיין תל-אביב, איז געקומען צו פעדייטענדע דעמאנסטראציעס דער המון. אראבער האט געטראגען פענער און טראנספאראנטען מיט דער אויפשריפט: „נידער מיט דער באלפור-דעקלאראציע", „פאלעסטינא דארף בלייבען אראביש". די דעמאנסטראציע האט גענאמט א רואיגען פערלויף. אויף דער סירישער גרעניץ האט מען ארעסטירט עטליכע יודען, וועלכע זענען פערדעכטיגט אין שמוגלען געוועהר.

די מיינונגס-פערשידענהייטען

צווישען דען ועד-הלאומי און דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע

ירושלים. (יט"א) אין פארבינדונג מיט די ווייטערדיגע ווירטשאפטליכע פלענער, וואס ווערען איצט בעהאנדעלט דורך די לייטענדע יודישע אינסטאנצען אין ארץ-ישראל איז געקומען צום אויסדרוק א מיינונגס-פערשידענהייט צווישען דער קאנצעפציע פון ועד-הלאומי, וואס ווערט רעפרעזענטירט דורך אינוש. רוטענבערג און די פלענער פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע, אינוש. רוטענבערג פארערט צו שאפען א צענטראלע פינאנציעלע אינסטיטוציע, כדי צו גאראנטירען די ווירטשאפטליכע זיכערהייט פון ישוב.

א בעפעהל צו ארעסטירען בן-אבי?

פאריז, (יט"א) ווי מען טיילט מיט האט די ארץ-ישראל-רעגירונג ארויסגעגעבען א בעפעהל צו ארעסטירען דעם געוו. רעדאקטאר פון „דואר היום" איתמר בן-אבי. דער בעפעהל איז חל אויף אלע לענדער פון דער בריטישער אימפעריע. אין צוזאמענהאנג דערמיט האט זיך בן-אבי, וועלכער געפינט זיך איצט אין פראנקרייך, ענטזאגט פון זיין געפלאנטער רייזע קיין ענגלאנד פאר'ן אפפאהר קיין אמעריקא.

הרב הראשי קוק געגען אפהאלטען זיך צו בעזוכען דעם כותל מערבי

ירושלים, (יט"א) אין א געשפרעך מיט פרעסע-פארשטעהער, האט הרב הראשי קוק זיך ענטשיידען זיך ארויסגעזאגט געגען דער אנרעגונג, וואס איז געמאכט געווארען דורך געוויסע יודישע קרייזען דאס מען זאל זיך בית דער אויפקלערונג פון דער לאגע אפהאלטען צו בעזוכען דעם כותל-מערבי.

הרב הראשי קוק האט ערקלערט, אז אויב די יודען וואלטען אזוי געהאנדעלט קאן דאס אויסגעטייטשט ווערען, אז די צוגעבונדענקייט פון די יודען צום כותל מערבי איז אפגעשוואכט געווארען.

פערקלענערט דעם דיסקאנטא-פראצענט

אין פוילען פון 9 אויף 8 פראצ.

ווארשא, 9 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט איז פארגעקומען א זיצונג פון פינאנץ-ראט. דער פינאנץ-מיניסטער מאטושעווסקי האט געהאלטען א גרויסע רעדע. דאן איז בעשלאסען געווארען צו פערקלענערן דעם דיסקאנטא-פראצענט פון 9 אויף 8 פראצענט. ס'איז אויך בעשלאסען געווארען צו אקצעפטירען די נייע שטייער-פראיעקטען פון דער רעגירונג.

מארשאל פילסודסקי בעקומט 1 מיליאן זלאטיס

וועלכער איז געזאמעלט געווארען אופ'ן דיספאזיציע-פאנד

ווארשא, 9 (טעלעפאניש). היינט האט א דעלעגאציע פון פערבאנד פון די פעראיינען צו פערטיידיגען דאס פאטערלאנד איבערגעגעבען אין בעלוועדער דעם מארשאל פילסודסקי 1 מיליאן זלאטיס, וואס זענען געזאמעלט געווארען צו דער דיספאזיציע פון מארשאלעק נאכדעם, ווי דער סיים האט אויסגעשטראכען 2 מיליאן זל. פון דיספאזיציע-פאנד פאר'ן קריגס-מיניסטער.

געשאפען א פערבאנד פון תבואה-עקספארטערען

ווארשא, 9. (טעלעפאניש). היינט זענען אין פינאנץ-מיניסטעריום פארגעקומען בעראטונגען וועגען שאפען א פערבאנד פון תבואה-עקספארטערען. ס'איז בעשלאסען געווארען אזא פערבאנד צו שאפען, דער פערבאנד וועט זיך פערנעהמען מיט פעסטשטעלען די פאליטיק פון תבואה-עקספארט, וועט פערטיילען ערלויבנישען אויף ארויספיהרען תבואות, אויפ'ן גרונד פון וועלכע ס'וועט צוריקגעצאהלט ווערען דער צאל א. א. וו.

פרעזידענט מאשטשיצקי און פראפ. איינשטיין

עהרען-דאקטוירים פון דער פאריזער סארבאנע

פאריז, 9 (ספ.טעל.) היינט איז אין דער סארבאנע פארגעקומען די פייערונג פון בעהרען 5 נייע געלעהרטע, וועלכע זענען בעשטימט געווארען אלס עהרען-דאקטוירים פון דער סארבאנע. צווישען די ניי-בעשטימטע עהרען-דאקטוירים געפינט זיך דער פוילישער מלוכה-פרעזידענט מאשטשיצקי און פראפ. איינשטיין.

ערפאלגען פון דער ארבייטער-רעגירונג

נאך דער דיסקוסיע אין ענגלישען פארלאמענט

לאנדאן, 9 (ספ.טעל.) דער פאליטישער בילאנס פון דער היינטיגער וואך איז זעהר גינסטיג פאר דער ארבייטער-רעגירונג אין ענגלאנד. אין דער סאוויעטישער פראגע האט די רעגירונג אפגעהאלטען אנ'ענטשיידענעם זיג. די רעגירונג האט אין דער דאזיגער פראגע דערגרייכט א מעהרהייט פון 125 שטימען.

אין דער אינדישער פראגע, וועלכע האט ארויסגערופען אזא גרויסע דיסקוסיע פאר דער ערעפנונג פון פארלאמענט, האט די רעגידונג נישט געהאט קיין שום שוועריגקייטען, די קאנסערוואטיסטען האבען זיך פערהאלטען גינסטיג פאר דער רעגירונגס-טעטיגקייט.

בלוטיגע קאמוניסטישע דעמאנסטראציע אין רייטשלאנד

האמבורג, 8 (ספ. טעל.) די קאמוניסטען האבען געפרובט נעכטען אדורכצופיהרען דעמאנסטראציעס. אויפ'ן נייעם פלאץ איז געקומען צו א גרויסען צוזאמענשטויס צווישען דער פאליציי און קאמוניסטען. די קאמוניסטען האבען בעווארפען די פאליציאנטען מיט א האגעל פון שטיינער, פון די פענסטער האט מען געווארפען אויף דער פאליציי מעבעל-שטיק, ברעטער און שטיינער. פון עטליכע פענסטער זענען געפאלען רעוואלווער-שאסען. עטליכע פאליציאנטען זענען פערוואונדעט געווארען, 30 קאמוניסטען זענען ארעסטירט געווארען, די קאמוניסטען האבען מיטגענומען זייערע פערוואונדעטע, אזוי, אז מ'האט נישט געקענט פעסטשטעלען זייער צאהל.

זאוניוס — ליטווישער אויסערן-מיניסטער

קאוונא 8 (ספ. טעל.) היינט האט זיך בעוויזען דער דעקרעט פון רעפובליק-פרעזידענט, וועלכער בעשטימט אלס אויסערן-מיניסטער דעם מיניסטער זאוניוס.

זאוניוס איז א פאליטישער פריינד פון וואלדעמאראס'ן און ער וועט אויך ווייטער פיהרען דיזעלבע פאליטישע ליניע אין דער אויסערן-פאליטיק.

כינעזישע באנדיטען ארעסטירט א פוילישען יוד

און פערלאנגען א האלב מיליאן דאלאר אויסלייז-געלד

פאקין, 9. (ספ. טעל.) פון טיען-טסין מעלדעט מען, אז באנדיטען האבען צוגערויבט דעם בעזיצער פון גרויסען פעלץ-לאגער אהרן ברענער, וועלכער שטאמט פון פוילען.

די באנדיטען פארלאנגען א האלב מיליאן כינעזישע דאלער אויסקויף-געלד פאר ברענער'ן.

קאמוניסטישער פראצעס אין יאפאן

מיט 820 אנגעקלאגטע

לאנדאן, 9. (ספ. טעל.) אין טאקיא וועט זיך די נאהענטסטע טעג אנהויבען א קאמוניסטישער פראצעס אויף דער בעשולדיגונגס-באנק וועלען זיך געפונען 820 אנגעקלאגטע, ווי די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט זענען בראש פון די יאפאנישע קאמוניסטען געשטאנען צוואנציג רעלעגירטע פון רוסלאנד.

די היימוועהר ווילען זיך נישט לאזען ענטוואפנען

ווין, 9. (ספ. טעל.) די לייטונג פון דער עסטרייכישער היימוועהר האט היינט ארויסגעגעבען אנ'אפיציעלען קאמוניקאט אין וועלכען זי שטעלט פעסט, אז יעדער פרוב צו ענטוואפנען די קאמפס-ארגאניזאציעס פון די עסטרייכישע נאציאנאליסטען וועט אנטרעפען אויף א רעצידירענדען ווידערשטאנד די ארגאניזאציע פון די היימוועהר וועט נישט דערלאזען זיך ענטוואפענען אהן אונטערשיד ווער ס'וועט צו איהר ווענדען מיט דער פאדערונג.

„נייער פאָלקסבלאַט"

זכרונות וועגן גזשיבאָוו
אַנ'אַרטיקעל פון מאַרשאַל פּילסודסקי

נעכטן האָט מאַרשאַל פּילסודסקי פאַרעפנטלעכט אין דער פּוילישער פּרעסע אַנ'אַרטיקעל צום 25־טן יאָהרטאָג זייט ס'זענען צום ערשטן מאָל אַרויסגעטראָטן אין אַקטיוון קאַמף מיט'ן צאַריזם די פּוילישע סאָציאַליסטן.

דאָס איז פאָרגעקומען דעם 10־טן נאָוועמבער 1904 אין וואַרשע אויף גזשיבאָוו.

אין'ם אַרטיקעל שרייבט מאַרשאַל פּילסודסקי צו. אַנד.:

ווען אין פעברואַר 1904 י. האָט אויסגעבראָכן דער קריג צווישן יאַפּאַן און רוסלאַנד, איז פּילסודסקי געשטאַנען בראָש פון דער שטאַרקסטער דעמאָלט און דרייסעסטע פּאַרטיי אין פּוילן — די פּ.פּ.ס., בעת דער קריג האָט אויסגעבראָכן איז פּילסודסקי געווען אין שערלעק, וואו ער האָט זיך געדאַרפט צוזאַמענטרעפן מיט'ן טעכנישן לייטער פון דער פּאַרטיי (איצט א גענעראַל), ראָזשען. צוזאַמען האָבן זיי געוואָלט ביי א שערלעצער יונגן דאָקטאָר איינאָרדנען א געהילפס־דרוקעריי (די הויפּט־דרוקעריי האָט זיך געפונען אין ריגאַ). דער פּלאַן איז נישט געלונגען, ווייל דער דאָקטאָר איז מאָביליזירט געוואָרן און האָט באַלד געדאַרפט אַרויספאָהרן.

די צייט איז געווען א הייסע. דער מאַרשאַל האָט געפיהלט, אַז מ'מוז עפּעס טון, ווייל ס'האָט געקענט קומען דער מאָמענט, ווען מ'זאָל אָנהויבן מאָביליזירן פּאָליאַקן און שיקן זיי אויפ'ן פראָנט צו פאַרטיידיגן דעם אַקופּאַנט.

פּילסודסקי האָט אָנגעשריבן אַנ'אויפרוף און אָפּגערעדט מיט ראָזשען אַז ער פיהרט זיי אָפּ דירעקט קיין ריגאַ, כדי דאָרט זיי אָפּצודריקן און צוגרייטן אַזוי־אַרום דעם פּראָטעסט געגען דעם געצוואונגענעם אָנטייל פון פּאָליאַקן אין דעם פרעמדן פאַר זיי קריג.

ווען פּילסודסקי איז אָבער געקומען קיין ריגע, האָט ער צו זיין איבעראַשונג זיך דערוואוסט, אַז פעליקס פּערל (א ייד) דער דעמאָלטיגער רעדאַקטאָר פון „ראַבאָטניק", האָט אָפּגעדרוקט אַנ'אויפרוף און האָט איהם שוין פונאַנדערגעשיקט. אין'ם דאָזיגן אויפרוף האָט ער דורכגעפיהרט דעם געדאַנק, אַז ווען צווי בורזשויען שלאָגן זיך האָט דער פּראָלעטאַריאַט דאַרין נישט קיין שום אינטערעס.

פּילסודסקי דערצעהלט, אַז ער האָט שטאַרק אויסגעזויעלט פּערל'ן: אַלע זיינע פּלענער האָבן געפּלאַצט, צום גליק האָט מען אין פּעטערבורג בע־שלאָסן צוערשט מאָביליזירן סיביר, און די נאָהאָנטסטע ראַיאָנען, אַזוי אַז ס'איז נאָך געבליבן צייט עפּעס צו טון.

דערווייל האָט פּילסודסקי געמוזט ענטלויפן פון רוסלאַנד און האָט זיך בעזעצט אין קראַקאָ.

ער האָט זיך דאָרט דערוואוסט, אַז די מאָביליזאַציע הויבט זיך אויך אָן אין פּוילן. ער האָט דאַן אַרויסגערופן קיין קראַקאָ דעם פיהרער פון דער וואַרשאַווער אָרגאַניזאַציע, קוויאַטעק (א ייד בעגראָבן פּונקט ווי פעליקס פּערל אויפ'ן וואַרשעווער יודישן בית־עולם, די רעד.)

נאָך איידער ער איז אָנגעקומען קיין קראַקאָ, האָט פּילסודסקי זיך דערוואוסט אַז די רוסישע רעגירונג האָט שוין מאָביליזירט אין איינציגע אויעזדן, אין קאַלישער, פּלאָצקער, און סובאַלקער גובערניעס. פּונקט אין די ערטער, וואו די פּ.פּ.ס. האָט נישט געהאַט קיין שום אָרגאַניזאַציעס.

קוויאַטעק איז בעשטאַנען אויף דעם, אַז די מאַניפעסטאַציע זאָל אָרגאַניזירן וואַרשאַ, ווייל דאַן וואָלט זי בעקומען א גרעסערן אָנזעהן און מ'וואָלט וועגן איהר מעהר געהערט, דאַנעגען פּילסודסקי האָט געהאַלטן, אַז ס'דאַרף די מאַניפעסטאַציע צוגיסן בריינטער איבער'ן לאַנד.

ס'איז בעשלאָסן געוואָרן אָנצוהויבן אין וואַרשאַ, און אויב ס'וועט זיין מעגליך, שפּעטער אַ־דורכפיהרן די מאַניפעסטאַציע אויך אין אַנדערע פּונקטן.

קוויאַטעק איז אַוועקגעפאָהרן כדי פאָרצוברייטן די געשעהענישן אין וואַרשאַ און פּילסודסקי איז געבליבן אין קראַקאָ און האָט פון דאָרט געשמוגעלט געוועהר, וואָס ער האָט איינגעקויפט אין קאַטאָוויץ און ביטען.

אין דער דעמאָנסטראַציע האָט זיך פּילסודסקי נישט בעטייליגט.

אָבער לויט די בעשרייבונגען פון פאַרשידענע הערן און דאַמען, וואָס ער האָט בעקומען האָט ער זיך געמאַכט א פאָרשטעלונג אַז זי האָט נישט אַזוי געשרעקט יענע, וועמען זי האָט געזאָלט אָנשרעקן.

דאָך האָט זי געמאַכט א שטאַרקן עפעקט און האָט די מאָביליזאַציע אין פּוילן פאַרקלענערט ביז צו א מינימום און אַזוי־אַרום — פיהרט אויס פּילסודסקי — האָט די דעמאָנסטראַציע געווירקט אויפ'ן גורל פון פּוילן שטאַרקער, ווי מ'האָט זיך עס פאָרגעשטעלט.

און פּילסודסקי ענדיגט:

„צוליב דער דעמאָנסטראַציע האָב איך מיר געשאַפן אַנ'אַפאָריזם: אַז אין דער געשיכטע האָט א וויץ אַמאָל א גרעסערע בעדייטונג, ווי קראַפט.

*

ברענגענדיג א קורצן אינהאַלט פונ'ם דאָזיגן אַרטיקעל, בעמערקט דער „ראַבאָטניק":

„אין'ם אַרטיקעל וואַרפט זיך אין די אויגן דער דיקטאַטאָרישער אופן ווי בעציכענען פּילסודסקיס בעציהונגען צו פעליקס פּערל און יוזעף קוויאַטעק. דאָס איז — שרייבט דער „ראַבאָטניק" נאָך א פּרוב צו „מאַכן" היסטאָרישע לעגענדעס. פאַר לעמיזירענדיג וועגן די רעזולטאַטן פון דער דעמאָנסטראַציע, פיהרט דער „ראַבאָטניק" אויס, אַז ער איז מסכים מיט פּילסודסקי'ס אַפאָריזם, וואָס ער האָט זיך געשאַפן אַלס אויספיהר פון דער דעמאָנסטראַציע — „א וויץ אין דער געשיכטע איז אָפט מעהר בעדייטענד, ווי קראַפט".

——=]o[=——

גראַנדיעזע און גרויזאַם
דער 5־יאָהריגער ווירטשאַפטס־פּלאַן אין ס.ס.ס.ר.

מען קען זיין איינשטימיג אָדער נישט איינשטימיג מיט די צילן און מעטאָדן פון דער רוסישער סאָוויעט־רעגירונג, מען קען זיי אַפילו פאַרדאַמען, אָבער דאָס, וואָס עס קומט פאָר איצט אין רוסלאַנד רופט נישט ווילענדיג אַרויס די גרעסטע בעוואונדערונג.

נאָך קיינמאָל אין דער וועלט־געשיכטע זענען אַלע כחות פון א ריזיגער מלוכה, אַלע רעסורסן פון א 150־מיליאָנדיגן פאָלק נישט אַזוי געשטעלט געוואָרן מיט אַזא ענטשלאָסנקייט אין רשות פון אַנ'אידעע, פון א בעשטימטן איינציגן צוועק, אין פאַרגלייך מיט וועלכן דאָס אַלץ איבעריגע איז טפל. נאָך קיינמאָל האָט מען נישט מקריב געווען מיט אַזא ענטשלאָסנקייט דאָס טאָג־טעגליכע וואוילזיין פון מיליאָנען אויפ'ן מזבח פון ווייטערדיגער צוקונפט.

גראַד אין לעצטן יאָהר האָט די סאָוויעטישע רעגירונגס־מאַשין זיך א לאָז געטון מיט אַזא אומפּעט צו ברעכן אַלע יסודות פונ'ם ביז־אַהעריגן רוסישן לעבן, זי האָט זיך גענומען מיט אַזא אייזערנער ענערגיע איינפיהרן סאָציאַליזם אין א לאַנד מיט אכציג פּראָצענט פּויערים, — און דער גאַנצער רוסישער עקספּערימענט איז דערגאַנגען צו זיין העכסטן דראַמאַטישן שפּיץ.

מיט פאַנאַטישער אויסגעהאַלטנקייט שפּאַנט דער רייט־וואָגן פונ'ם רוסישן באָלשעוויזם איבער מיליאָנען פון איינצעלנע עקזיסטענצן. נאָכ'ן דערקלאַסירטן שטאָט־מענטש קומט דער דעקלאַסירטער פּויער. די קאָלעקטיוויזאַציע אין דאָרף ווערט דורכגעפיהרט מיט אַזא גרויסאַמער ענערגיע, וועלכע דערמאָנט דעם „קריגס־קאָמוניזם" פון צעהן יאָהר צוריק.

די קאָלעקטיוון אין דאָרף טאָר מען נישט צונויפמישן מיט „סאָווכאָזן". „סאָווכאָזן" — סאָוויעטישע ווירטשאַפטן, זענען, לויט'ן באָלשעוויסטישן שטאַנדפּונקט א העכערע מדרגה פון ענטוויקלונג. דאָס זענען גרויס־ווירטשאַפטן, וואָס זענען אָרגאַניזירט לויט'ן מוסטער פון אַמאָליגע פּריצישע מאַיאָנטקעס. אַרבייטער קריגן דאָרט א בעשטימטן חודש־לוין, אַנשטאָט פּריצים, געהערן די דאָזיגע מאַיאָנטקעס דער רעגירונג, און זיי ווערן פאַרוואַלטעט דורך איהרע בעאַמטע און אַגראָנאָמען.

ביי קאָלעקטיוון, און די סאָווכאָזן זענען א טייל פונ'ם גראַנדיעזן פינף־יאָהריגן פּלאַן, וואָס דאַרף פאַרוואַנדלען די אָפּגעשטאַנענע אַגראַרע רוסלאַנד אין אַנ'אינדוסטריעלע מלוכה לויט'ן מערב־אייראָפּעאישן — און נאָך בעסער — אַמעריקאַנער שטייגער. דעם דאָזיגן פינף־יאָהריגן פּלאַן האָט מען אָנגעהויבן דורכפיהרן דעם ערשטן אָקטיאָבער 1928. ער דאַרף פאַרענדיגט ווערן דעם ערשטן אָקטיאָבער 1932.

דער פינף יאָהריגער פּלאַן האָט ביי די רוסישע קאָמוניסטן בעקומען ממש א רעליגיעזע בעדייטונג. די פיר יאָהר, וואָס זענען נאָך פאַרבליבן ביז'ן 1. אָקטאָבער 1932, זענען פאַר זיי דער מדבר פול מיט אָרימקייט, הונגער און נויט, דערפאַר אָבער וועט מען נאָך פיר יאָהר אַריינקומען אין ארץ כנען, וואו עס וועט רינען מילך און האָניג פאַר אַלעמען.

לויט אָפיציעלע ציפערן, וואָס זענען פּובליצירט געוואָרן ביים אָנהייב פונ'ם צווייטן פּלאַן־יאָהר, איז די פּראָגראַם פאַר'ן ערשטן פון די פינף „מדבר־יאָהרען" דורכגעפיהרט געוואָרן אויף הונדערט פּראָצענט. די געוואונונג פון קוילן, אייזן, נאַפט, די פּראָדוקציע פון טעקסטיל־פאַבריקן און אַנדערע וויכטיגע אינדוסטריען איז געשטיגן אין נישט קיין קלענערע מאָס, ווי דאָס איז פאָראויסגעזעהן געוואָרן לויט'ן פינף־יאָהריגן פּלאַן. איינציגע אינדוסטריען, לויט די בעהויפּטונגען פון סאָוויעטישע פיהרער, האָבן זיך אַזוי שטאַרק געהויבן, אַז עס איז גאָר איצט דאָ די האָפנונג דורכצופיהרן דעם פּלאַן נאָך פאַר דער צייט. אויפ'ן לעצטן צוזאַמענפאָהר פון די סאָוויעטן האָט מען גאַנץ ערנסט גערעדט וועגן דעם, אַז מען וועט דעם פינף־יאָהריגן פּלאַן דורכפיהרן אין פיר בפו פיר מיט א האַלב יאָהר.

ספּעציעל איז מען בעגייסטערט מיט'ן דערפאָלג פון קאָלעקטיוויזאַציע אין דאָרף, וואָס שטייגט איבער אַלע דערוואַרטונגען. איינציגע ענטוזיאַסטן צווישן די פיהרענדע קרייזן אין מאָסקווע זאָגן אַפילו אַז אַנשטאָט א דריטעל פון אַלע רוסישע פּויערים, — ווי דאָס איז געפּלאַנט געוואָרן לויט'ן פינף־יאָהריגן פּלאַן ווועלן אין פיר יאָהר אַרום נישט ווייניגער ווי א העלפט פון אַלע רוסישע פּויערים אויפגעבן זייער אינדיווידועלע ווירטשאַפט און זיך פאַרשמעלצן אין קאָלעקטיוון.

ווער עס האָט אָבער א בעגריף וועגן דער פּסיכאָלאָגיע פונ'ם רוסישן פּויער, ווער עס האָט געהאַט א געלעגענהייט צו בעקענען זיך מיט זיין פאַנאַטישער צוגעבונדנקייט צו זיין אייגענער ערד, צווייפעלט נישט אויף קיין מאָמענט, אַז די קאָלעקטיוויזאַציע פון רוסישן דאָרף איז א דערגרייכונג, וואָס איז געקויפט געוואָרן מיט א גאָר טייערן פּרייז. א רוסישער פּויער וועט נישט אויפגעבן זיין פּריוואַטע ווירטשאַפט, ביז ער איז אינגאַנצען נישט רואינירט און פאַרצווייפעלט.

די רוסישע קאָמוניסטן — די בעכערע צווישן זיי—מאַכן גאָרנישט קיין סוד פון דאָס אָפּלייקענען. דער פּויער ווערט געטריבן אין קאָלעקטיוון מיט'ן בייטש פון הויכע שטייערן, דורך א נידריגן רעגירונגס־פּרייז פאַר זיין תבואה, און דורך פאַרשיידענע אַנדערע מיטלען, וואָס צוברעכן און רואינירן דעם אַלטן לעבענס־שטייגער אין רוסישן דאָרף.

ווען דער פּויער פּרובט בעהאַלטן זיין ברויט, שיקט מען געגען איהם אַרבייטער־עקספּעדיציעס, וואָס נישטערן אין יעדן פאַרבאָרגענעם ווינקעל, בענוצענדיג זיך דערביי מיט די מעלדונגען פון „אַרבייטער־קאָרעספּאָנדענט", קאָמסאָמאָלצעס און פאַרשיידענע אַנדערע עלעמענטן, וואָס ווערן אויסגענוצט דורך דער סאָוויעטישער מאַכט, כדי אַכטונג צו געבן אויף די פּויערים אין דאָרף. אחוץ קאָנפיסקאַציע פון דער בעהאַלטענער תבואה ווערן דערביי אויף די פּויערים אַרויפגעלעגט אַזעלכע שטראָפן, וואָס בעדייטן פּאַקטיש זער פולשטענדיגע רואינירונג.

אַלס ענטפער אויפ'ן בעשלוס פון די מיליאָנען פּויערים צו פאַרקלענערן דעם שטח פון פאַרזייטען לאַנד האָט די סאָוויעט־רעגירונג אַרויסגעגעבן א דעקרעט, וואָס פאַרווערט פּויערים צו בעאַרבייטן ווייניגער לאַנד איידער זיי האָבן פאַרזייט פאַראַיאָהרען, אויב נישט, וועט מען דאָס לאַנד ביי זיי צונעמען און איבערגעבן צו קאָלעקטיוון.

נאַטירליך, איז דער דאָרף זעהר פאַרביטערט געגען די דאָזיגע מיטלען. עס איז א ספק צי זענען אַפילו מיט זיי צופרידן די „אָרימע פּויערים" אויף וועלכע די סאָוויעט־פּאָליטיק שטיצט זיך דאָרט.

די דאָרפישע פּאָליטיק פון דער סאָוויעט־רעגירונג שפּיגעלט זיך אויך אָפּ זעהר בולט אויף דער לאַגע אין שטאָט. נישט קוקענדיג אויף אַלע רעפּרעסיווע מיטלען, וואָס ווערן בענוצט געגען איינצעלנע פּויערים, כדי צווינגען זיי צו פאַרקויפן זייער ברויט צו דער רעגירונג, ווערט דער סכום פון ברויט, וואָס קומט אָן אין די רעגירונגס־מאַגאַזינען אַלץ קלענער. העלפט מען זיך מיט א קאַרטען־סיסטעם, וואָס נעמט אַרום אַלע פּראָדוקטן און אויסנאָם. ברויט, פלייש, מילך, פּוטער, אייער, און אַפילו קאַרטאָפל קריגט מען בלויז אויף קאַרטען, און דערצו אין א מאָס, וואָס איז קוים גענוג פאַר מענשליכער עקזיסטענץ.

דאָס ערגסטע אָבער איז, וואָס נישט אַלע קרייזן פון דער בעפעלקערונג און נישט אַלע שטעט האָבן קאַרטען. זיי מוזן זוכן פּראָדוקטן אויפ'ן „אָבענעם מאַרק", וועלכער איז דורך די רעפּרעסיעס פון דער רעגירונג געוואָרן א בעהאַלטענער, א פאַרמאַכטער. דאָס מיינט, אַז עס איז שווער צו געפינען פּראָדוקטן, און מען דאַרף פאַר זיי צאָהלן א דרייפאַכען פּרייז. דרייסיק קאָפּיקעס פאַר א פונט מעהל איז איצט נישט קיין זעלטנהייט פאַר'ן לאַחרים־האַנדעל און די האַלב לעגאַלע אומשטענדן אין וועלכע דאָס קומט פאָר. אַפילו ווען מען זאָל דעם ווערט פון רוסישער וואַלוטע אָננעהמען פאַר קלענער, איידער איהר אָפיציעלער קורס, איז דאָס אַנ'אומגעהויערע טייערקייט. און עס איז נישט שווער זיך פאָרשטעלן, וואָס פאַר א שרעקליכע נויט עס מוז הערשן צווישן די ברייטע קרייזן פון דער שטאָטישער בעפעלקערונג.

די דאָזיגע אַלע פאַקטן הערן דורך דער קאָמוניסטישער פּרעסע נישט אָפּגעלייקנט. מען פאַרגלייכט אָבער די לאַגע אין איצטיגן רוסלאַנד מיט דער וועלט־מלחמה. אויב קאַפּיטאַליסטישע רעגירונגען האָבן גענומען אַוועקלייגן אויפ'ן מזבח פון קריג מיליאָנען יונגע לעבנס און שטעלן אין סכנה די געזונדהייט און לעבן פון פרויען און קינדער הינטער דעם פראָנט, טאָ פאַרוואָס טאָר דאָס נישט טון די סאָוויעט־רעגירונג אין נאָמען פון א פיל העכערן אידעאַל.

לאָגיש איז דאָס, דער אומגליק אָבער איז, וואָס רוסלאַנד האָט שוין איין וועלט־מלחמה איבערגעלעבט און איז אַריינגעטראָטן אין צווייטן פּעריאָד פון מענשליכע ליידן גענוג אויסגעשעפּט און אויסגעמאַטערט. און ווי ווייט קען גרייכן מענשליכער אויסדויער?

וועט די רוסישע נאַטור אויסהאַלטן דעם שווערן נסיון פונ'ם פינף־יאָהריגן פּלאַן?

אויב יאָ וועלן די באָלשעוויקעס זיין די גרעסטע זיגער אין דער וועלט־געשיכטע.

אָבער אויב נישט?

איינס קען מען בכל אופן זאָגן מיט זיכערהייט, דער רוסישער עקספּערימענט איז אין אַסך פּרטים זעהר גרויזאַם. אָבער ער איז פאָרט גרויסאַרטיג.

מיר וואָלטן דאָס געקאָנט זאָגן מיט נאָך מעהר זיכערקייט, ווען מיר זאָלן נישט זיין א נוגע בדבר. ליידער זענען אָבער די דריי מיליאָן יודען אין רוסלאַנד די ערשטע כפּרה־הינדעלעך פאַר דער גרויסער היסטאָרישער מיל.

אָבער דאָס איז שוין דער אַלטער, ביטערער יודישער גורל.

3

א. רעוואוצקי.

געניער טעקסט פון געהיימען דאָקומענט
מיט דער „שוואַרצער ליסטע", וואָס איז פאַרעפנטליכט געוואָרן אין „דבר"

ירושלים, (יט"א) דער אַרבייטער־אָרגאַן „דבר" איז, ווי מיר האָבן שוין טעלעגראַפיש מיטגעטיילט, אָפּגעשטעלט געוואָרן דורך דער מאַכט פאַר רעפּראָדוצירן א פאָטאָגראַפיע פון א געהיימען פּאָליציי־דאָקומענט, וואָס ענטהאַלט א „שוואַרצע ליסטע" פון 24 פּערזאָן, וועלכע ווערן בעצייכנט אַלס קאָמוניזירענדע.

דער דאָקומענט שטעלט מיט זיך פאָר א בריף פון ירושלימער פּאָליציי־קאָמענדאַנט מאַיאָר האַרינגטאָן צו זיין פאַרטרעטער און ענטהאַלט די געמען פון הויפּט מופטי האַרשן אמין אַל — הוסייני, פון רושעמאַל על הוסייני, וועלכער איז לעצטנס אָפּגעפאָהרן קיין לאָנדאָן און אַנדערע אַקטיווע מיטגלידער פון דער אַראַבישער עקזעקוטיווע, ווי אויך א געוויסע צאָהל נעמען פון גוט־בעקאַנטע פּאַלעסטינער קאָמוניסטן.

דער געניער טעקסט פון דאָקומענט איז פאָלגענדער: „אַנקניפּענדיג צום פּראָטאָקאָל פון דער קאָנפערענץ וואָס איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין ביוראָ פון פּאָליציי־קאָמענדאַנט דעם 2־טן יולי 1929, לעג איך ביי אין א דאָפּעלטן קאָנווערט א ליסטע מיט נעמען פון 18 פּערזאָן וואָס דאַרפן פאַרצייכנט ווערן אין רעגיסטער. איך וועל אייך מיטטיילן אין פאַל, ווען עס וועט זיין נויטיג צו מאַכן אין דער ליסטע וועלכע עס איז צוגאָבע, ענדערונגען אָדער שטרייכונגען.

דערווייל זייט אַזוי גוט אָנצווענדן פאָלגענדע פּראָצעדור: די נעמען, וואָס זענען אויסגערעכנט אויף דער ליסטע, דאַרפן אין רעגיסטער פאַרזעהן ווערן מיט צייכנס ביי די נומערן, וואָס ווערן אָנגעגעבן נעבן יעדן נאָמען, די ליסטע אַליין דאַרפט איהר האַלטן שטרענג בעהאַלטן אונטער'ן שלאָס. דער רעגיסטער, וועגן וועלכן עס ווערט דערמאָנט, ליגט בעהאַלטן אין אַמט פון ה' סייג, וועגן דער בעציהונג פון די פּערזאָנען אויף דער ליסטע דאַרף גלייך מיטגעטיילט ווערן אין דער „ספּעציעלער אָפּטיילונג", פון דער הויפּט־קוואַרטיר. די ליסטע, וואָס איז ביי־געלעגט, וועט בעצייכנט ווערן אַלס די „שוואַרצע ליסטע א" און פאַרנעמט דעם אָרט פון דער ליסטע, וואָס איז אייך צוגעשיקט געוואָרן אין חודש יאַנואַר 1928. די שוואַרצע ליסטע „ב" און „צ" איז געהעריג קאָריגירט געוואָרן און בייגעלעגט צו אַיין עקזעמפּלאַר. אונטערגעשריבן — האַרינגטאָן".

Dr. med.
B. Robinzon
אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטן
פּעטריקאָווער 10, טעל. 131־86
נעמט אָן פון $8-9^1/_2$ פריה און פון $3^1/_2-4^1/_2$ נאָכמ.

...א יודישע פאַמיליע ליגט אויפן בית-המדרש-הויף

אויף וואָלבאָרסקאַ 20 ביים בית-מדרש גע-...פינט זיך שוין זייט אַ פּאָר וואָכען דאָס פּאָר-פאָלק ...סטודענקאָווסקי, זיי האָבען פריהער געוואוינט אין ...סעפּילאָוו ביי אַלעקסאַנדער, איצט ווען דער ...ווירט האָט גענומען די ירה פאַר זיך האָט ער ...זיי אַרויסגעוואָרפען און זיי געפינען זיך אָהן ...דאַך איבערן קאָפּ. מאיר איז אַ טרעגער און ...זיינע „פערדינסטען" געניגענען נישט אַלע טאָג ...אויף טרוקען ברויט.

אַרבייטסלאָזער שטעכט זיך אַריין אַ מעסער אין ברוסט

(—) אויף פייפער גאַס 17 האָט געפּרובט בע-...גיהן זעלבסטמאָרד דער 45 יאהריגער דניאל פרי-...מאַס, פרימאַס איז שוין אַ לענגערע צייט אַרבייטס-...לאָז און געפינט זיך אין אַ זעהר שווערער מאַ-...טעריעלער לאַגע. נעכטען האָט ער זיך אַריינגע-...שטאָכען אַ מעסער אין ברוסט, פּאַגאָטאָוויע האָט ...איהם, אין אַ זעהר שווערען צושטאַנד, אָפּגעפיהרט ...אין שפּיטאַל.

...היינטיגע פאָרלעזונג פון רעד. אוגער

...היינט אָוונט קומט פאַר אין דער פאָלקס-...אוניווערזיטעט, אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער ...אָרגאַניזאַציע, אַ פאָרלעזונג פון רעד. י. אוגער ...אויף ד. ט. „ענגלאַנד, אַראַבער און א"י-מאַנדאַט".

די פאָרלעזונגען פון רעד. אוגער צייכנען ...זיך שטענדיג אויס מיט אַ זעהר שטאַרקען בעזיך... אין דעריבער פּאָראָיסצווזעהן, אַז די היינטיגע ...פאָרלעזונג, בעזונדערס צוליב איהר אַקטועלען ...טעמאַ, וועט צוציהען אַ גרויסע צאָהל צוהערער.

Dr. Z. Rakowsk...

...ספּעצ. פאַר אויערען-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקה.
קאָנסטאַנטינער 9, טעלעפאָן 27-81.
...ערנבאַפנדען פון 12—2 און פון 5—7. (גענוי אויך ...)
...לאַשניצע, נאָרישער 17 פון 10—11 ... פון 2—5

פייערליכער ערעפנונג פון נייעם ספּאָרט-פעראיין „יוטזשענקאַ"

די טעג איז פאָרגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון נייעם לאָקאַל פון היגען ספּאָרט-פעראיין „יוטשענקאַ" אויף זאַקאָנטנאַ 13.

ביי אַ גרויסער צאָהל אָנוועזענדע עפענט די פייערונג ה' קערן, ער דאַנקט די איניציאַטאָרען פון פעראיין פאַר זייער אונערמידליכער אַרבייט ביים אָרגאַניזירען און ענטוויקלען פון נייעם ספּאָרט-קלוב.

צו דער פייערונג איז איינגעלאַדען געוואָרען דער יודישער ספּאָרט-קלוב „הכח". ה' ש. ציגלער האָט אין נאָמען פון „הכח" געהאַלטען אַ געלעגענהייטס רעדע און האָט געשענקט דער פערוואַלטונג פון „יוטשענקאַ" בלומען. דער „פינג-פּאָנג"-מעטש צווישען „יוטשענקאַ" און „הכח" האָט זיך פער-ענדיגט מיט אַ נצחון פון „יוטזשענקאַ" אין פער-העלטניש פון 6:4.

צום סוף איז פאָרגעקומען אַ באַנקעט, וועל-כער האָט זיך פערצויגען ביז טאָג.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

זונטאָג, 10 נאָוועמבער

14.20 וואַרשאַ: פּאָלאָנעז „סאָביעסקי" גע-שפּילט דורכ'ן פּאָליציי-אָרקעסטער. 15.20 וואַרשאַ: וויטערדיגער קאָנצערט פון פּאָליציי-אָרקעסטער. 16.20 וואַרשאַ: קאָנצערט פון גראַמאָפאָן-פּליטעס. 16,00 קאַטאָוויץ: פּאָפּולערער קאָנצערט. 18,50 פּויזען: נאָכמיטאָג קאָנצערט. 20 30 וואַרשאַ: פּאָפּולערער קאָנצערט. 20,30 קאַטאָוויץ: אָווענד-קאָנצערט. 22,35 וואַרשאַ: קאָמוניקאַט פון פ.אַ.ט. 25,00 וואַרשאַ: טאַנץ-מוזיק פון „אַטאַ". 11,00 ווין: קאָנצערט פון ווינער סימפאָנישער אָרקעסטער 18,45. ווין: קאַמערפאַל קאָנצערט. 20,00 פראַנק-פורט: ראַדיאָ-קאַבאַרעט. 21.30 מינכען: וויאָלאָנ-טשעל-קאָנצערט פון גאַספאַרא קאַסאַדאָ.

Dr. med. STUPEL

12 Szkolna 12

ספּעציאַליסט פאַר הויט-, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, סעקסועל-שוואַכע, לישיי און ראַק, רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעהמט אָן פון 6 ביז 9 אין אָווענד

דאָס עלעגאַנטע לאָדז

קויפט איין איהר קאָסמעטיק אין דער רענאָמירטער און ביליגסטער

קאָנקורענץ-פּערפומעריע פון

J. DRUKIER

ZAWADZKA 11, TEL. 75-92

וואו עס געפינט זיך שטענדיג אויף לאַגער דער רייכסטער אויסוואַהל פון די

בעסטע פּערפומען

פּודערן, טואַלעט-זייפען, קעלנישע וואַסערן א. ז. וו.

בעמערקונג: פאַר ענגראָסיסטען ספּעציעלער ראַבאַט.

פון דער „פילהאַרמאָניע"

טאַטיאַנאַ וויסאָצקאַ.-סימפאָנישער קאָנצערט

ווי מיר האָבען שוין געמאָלדען קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע היינט 12 מיטאָג אַ גרויסער טאַנץ-פּריהמאַרגען מיט'ן אָנטייל פון דער וועלט-בעריהמטע וואַרשאַווער טענצערין טאַטיאַנאַ וויסאָצ-קאַ. די אויבענערמאָהנטע קינסטלערין געהערט צו די פּערהיגסטע אינטערפּרעטאַטאָרינס פון די כאָרעאָ-גראַפישע קונסט.

אין איינעם מיט טאַטיאַנאַ וויסאָצקאַ נעהמען אויך אָנטייל די בעסטע טענצערינס פון דער אייגענע מאַהנטע קינסטלערין. אין פּראָגראַם וועלען די טאַטיאַנאַדנירלס אויספיהרען די שענסטע און מאָדערנסטע קלאַסישע, פּלאַסטישע אַקראָבאַטישע און רעוויו-טענץ.

בענייהונג פון די פילהאַרמאָ-נישע קאָנצערטען

זונטאָג, 3 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע דער ערשטער קאָנצערט אונ-טער דער לייטונג פון בעקאַנטען דיריגענט ב... ניסלאַוו שולץ.

אַלס סאָליסטין טרעט אויף די בעריהמטע קינסטלערין אומינסקאַ — יאַוואָרסקאַ.

די פילהאַרמאָנישע קאָנצערטען אין פאַריגע יאָהר זענען שטענדיג אַ דורך מיט אַ גרויסען ער-פאָלג און ביי פּערקויפטע הייזער, ס'איז צו האָפען, אַז אויך אין דעם היינטיגען סעזאָן וועלען די פיל-האַרמאָנישע קאָנצערטען בעזוכט ווערען מאַסענ-ווייז פון לאָדזער פּובליקום.

DR. MED.

A. URYSON

אינערליכע קראַנקהייטען צוריקגעקעהרט.
נעהמט אָן פון 3 ביז 5 נאָכמיטאָג.
Konstantynowska 20, telef. 35-85.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט קראַנקה. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 59-40

נעמט אָן פון 8-2 נאָכמ. און פון 5-9 אָוונט.
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

רעוומאַטיזם איז אַ שרעקליכע וויית-פערצווייגטע קראַנק-הייט, זי שוינט נישט אָרעם און רייך, זי געפינט איהרע קרבנות אויף די בוידעם-שטיבלעך און פּאַלאַצען. די ליידען פון דער דאָזיגער קראַנקהייט קומען אין פער-שידענע פאָרמען און אָפטמאָל טרעפט, אַז די אָדער יענע קראַנקהייט, וועלכע מ'רופט אָן מיט אַ גאַנץ אַנדערען נאָמען, איז פאַקטיש אויך נישט עפּיס אַנדערש, ווי רעוומאַטיזם.

אַמאָל איז עס שמערצען אין די גלידער און געלענקען, אַמאָל ווידער געשווילעכץ אויף די גלידער, פערקריפּעלט הענד און פיס, אַ צוקען, אַ שטעכען, אַ רייסעניש אין די פערשידענע קערפּער-טיילען און אפילו אויגען-שוואַכקייט, איז אויך אַ זעהר אָפטער רע-זולטאַט פון רעוומאַטיזם און גיכטישע ליידען. און פּונקט אַזוי ווי ס'איז פערשידענאַרטיג דאָס בילד פון דער קראַנקהייט, אַזוי פילזייטיג זענען אויך די מעגליכע און אונמעגליכע הייל-מיטלען, מעדיקאַמענטען, תרופות און זאַלבען, וואָס ווערען רעקאָמענדירט פאַר די ליידענדע מענשהייט. אָבער דער רוב פון די דאָזיגע מיטלען איז נישט אימשטאַנד צו קורירען, העכסטענס ברענגען זיי נאָר אויף אַ קורצע צייט אַ לינדערונג.

וואָס מיר עמפּפעהלען אייך, איז אַן אונשעדליכע ברונעם טרינק-קור, וועלכע

האָט שוין פיל ליידענדע געהאָלפען!

אונזער קור איז אויסגעצייכנעט און ווירקט זעהר שנעל, אויך אין די פאַלען פון אַ

פערעלטערטן כראָנישען צושטאַנד.

כדי צו געווינען אַ ווייטערען קרייז פון אָנהענ-גער, האָבען מיר בעשלאָסען, יעדען, ווער עס וועט אונז נאָר שרייבען, אונזער זעהר אינטערעסאַנטע בע-לעהרענד ברונעם-העפט

פּאָלקאָם גראַטיס צו שיקען!

ווער עס ליידט אַלזאָ אויף די שמערצען, ווער עס וויל זיך אויף אַ שנעלען אופן בעפרייען גרינדליך און געפאַהרלאָז פון די ליידען, דער זאָל נעהמען די פעדער און היינט נאָך שרייבען

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf,
Bruchsalerstr. 5. Abt. 43.

א פעהיגער
יובגערמאַז
זוכט בעשעפטיגונג ביי וואָס עס זאָל נישט זיין. צו ווענדען זיך ביי זאַקס פּיעטריקאָווער 6.

אַן'אָרט
צו שלאָפען
פאַר 2 אַנשטענדיגע יונגע-לייט איז אָפּצוגעבען פּולנאַצנאַ 1, וו. 8.

א געוועלב
ווערט געזוכט אויף דער זגערזשער גאַס פון דער לוטאָמירסקאַ ביז אַלעק-סאַנדראָווסקאַ גאַס. צו ערפאַהרען ביי גליקס-מאַן, מלינאַרסקאַ 2.

עס ווערט געזוכט
א מעדעל
אין וואורשט-געשעפט
ביי גרינשטיין
פּאַנסקאַ 41.

א געוועלב
מיט אַ שטיבעל איז פון זאָפאָרט איבערצוגעבען אויף קילינסקיעגאָ 131. צו ערפאַהרען אין געוועלב.

אַן'אָרט
צו שלאָפען
פאַר אַ אָרענטליכען יונ-געמאַן. צו ערפאַהרען פּיעטריקאָווער 33, אין 2. הויף, פּאַרטער.

עס ווערט נעבראַכט
דאַמען-אַרבייטער
בעשטעלט

דאַמען-שניידער-געזעלען בעשטעלט
קענען זיך מעלדען ביי מאָשקאָוויטש זאַוואַדזקאַ 22.

ס'ווערען פון זאָפאָרט געזוכט
דאַמען שניידער-געזעלען
בעשטעלט
ביי גאָלדקאָפּ
15 ציגעל גאַס 15

דאַמען-שניידער-געזעלען בעשטעלט
קענען זיך מעלדען ביי ברייטשטיין ציגעל-גאַס 12.

גורט
פּיעטריקאָווער 59
זוכט
דאַמען-שניידער-געזעלען בעשטעלט.

פון 1,000
ביז 2000 זל.
אויף אַנ'ערשטען נומער היפּאָטעק ווערט געזוכט אָפּערען אין אדמיג. „AB"

איבערצוגעבען
א שטוב
גוט געאייגנעט פאַר אַ ווערקשטעל. צו ערפאַה-רען שענקעוויטשאַ 68 ביי מילנער, (רוזנ גלובנאַ) 11531

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27
tel. 51-78
הויט און וועגערישע קראַנקה

פּרעמדעס לויבט איהר
און אליין ווייסט איהר נישט וואָס איהר בעזיצט
איז אונזער דעוויז ביים צופּאַסען מיילען אויס-שליסליך פון פּוילישער אויסאַרבייטונג צו בויען
ראַדיאָ-אַפּאַראַטען
אומזיסטע דעמאָנסטראַציע פון אונזערע אַפּאַראַטען אין די שעה'ען 4-8 אָוונט.
Polskie Radjo
Inż. J. KRZYŻANOWSKI i S-ka
Andrzeja Nr. 4.

Dr. med. J. Szmerłowski
פרויען-קראַנקהייט
17 פּיעטרקאָווער 17
נעהמט אָן פון 4—7 נאָכמיטאָג

Sypialnia
w dobrym stanie tanio do sprzedania. Wiadomość Południowa 2 m. 4.

ס'זענען נויטיג
דאַמען-שניידער-געזעלען בעשטעלט
ביי בעקער
ציגעל-גאַס 4.

LOKAL
na fabrykę, warsztat, składy, piwnice suche, widne, napęd elektryczny do wynajęcia. Południowa 28, gospodarz.

Int. panowie i panie osiągną przyzwoity zarobek pracując dla jednego z solidniejszych banków przy sprzedaży obligacji. Zgłaszać się od 8 oo 9 rano ul. Główna 62, m. 77. Oddział Organizacyjny.

Dr. Różaner
ספּעציאַליסט פאַר
הויט, וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
Dzielna (Narutowicza) 9 tel. 128-98
נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5—8 אָוונט.
וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. JACÓB EYCHNER
אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען
אַל 1 מאַי 16 טעל 11-24

בוכהאנדלונג ג. בערלינסקי

אנגעקומען: פריהער יעצט
7 בענדער דוד בערגעלסאן —45 זל. —24 זל.
2 „ ברונא יאשיענסקי
„איך פארברען פאריז" —9 „ 5,85 „
עמיל לודוויג „יולי 1914" —3 „ 2.10 „
רעמארק „מערב-פראנט קיין נייס" 3 „ 1.50 „
פיליפ מעלער „לענין און גאנדי" 6 „ 3.25 „

אויך אלע יודישע אריגינעלע קלאסיקער און אלע איבערזעצונגען, אין אויך די נייע אויסגאבען פון אלע אין- און אויסלענדישע פערלאגען. בעמערקונג: א בערגעניצט צאהל ווען קרישטאף מיט דעם בוך מעטאן זוכנן און מאקסים גארקי 7 בענדער אויף הנחה-פרייזען צו באקומען אין בערלינסקי אלט-שטאט 12
בוכהאנדלונג אין הויף, 2 שטאק.

כי יהי' ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט!!!

זאלסטו גלייך קומען צו לויפען אין
רעכטסקאנסולטאציאן-ביורא צו ה'
מאנעלא, פיעטריקאווער 17
טעלעפאן 48-79

וואו עס ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטעס: ציווילע, קארנע, האנדלאווע, אפעלאציעס, אדוואקאטיעס, קלאוזולעס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, שותפות-אקטען וועגען דירות אין אויסנאנד ראזיעמטשי, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.

מיט אכטונג
מאנעלא, רעכטסקאנסולענט
פעטריקאווער 17.

צאהן-ארצט
St. Gelberg
וואוינט יעצט
14 Zawadzka 14
נעהמט אן פון 10-2 און פון 4-7

Dr. med.
J. Sadokierski
כטאמאטאלאג
ספעציאל-ארצט פאר מויל- און קיפער-כירורגיע
צאהנפלייש-קראנקהייטען
רענטגען-דיאגנאסטיק. נעהמט אן פון 3-7.
פיעטרילאווער 164, טעל. 27-83.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט
זגיערסקא 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראקאווסקי נאז, האלז, אויערן קר.	10—11 2—5 7—6
ד"ר ראזשאנער הויט און געשלעכטס קר.	10—11 1—2
ד"ר גאלדשטיין- אויגען-קראנקהייטען פאלאק	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאן נערווען קראנקהייטען	12—2 [illegible]
ד"ר ראזענצווייג קינדער-קראנקהייטען	10-12 4-5
ד"ר פאמיערני פרויען און געבורטס-הילף	11½-1 5-6
ד"ר קאנטאר כירורגישע-קראנק.	4½-5½ 1—2
ד"ר וויינבערג אינ. הערץ לונגען	12—1, 6½—7½
ד"ר טשופעל רענטגען	12—2, 4—6
א. גראדזענטשיק צאהן-ארצט	3—7
נ. ראזעס צאהן-ארצט	3—8

[illegible] און-באנדהאלונג, בעליכטונגען, קווארצלאמפן א.א.ו.
אין דער לעטשניצע איז געעפענט געווארן
א רענטגען-אינסטיטוט
[illegible] (פארך) מיט [illegible] דורכלייכטונגען, קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטראליזאציע, אלע מעדיצינישע אנאליזען. א קורס פאר שוועסטער.
אויסגעבונגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג
וויזיט אין דער שטאט.
ערצט.-קאסמעטיש. גאבינעט
פר. מארקוס נעהמט אן פון 5-7 אווענט

פעלד-בעטען
לפושאקעס,
קינדער-בעטקאלעך
פון דער „OMEGA" פירמע
מיט לאנגיעהריגער גאראנטיע
פאבריק:
לאדז, יוליוש-גאס 4
צו פערלאנגען אין אלע מעבעל-סקלאדען.
הורט! דעטייל!

האללא! האללא!
קלינג טעל. 1,63-30
„Pogotowie krawiecka Kiersza" 91 ושעראסקא
יונ-נעהערלב. — מאסענמאסיגע אויספרישונג פון גארניטור 3 זל. א קלייד 2,80 זל. פאלטא פאר 3 זל. צוזאמען מיט'ן אפנעמען און אפשיקן. עקספערטע הערט געהאשען, גענארבט, איבערגעארבעט, גענייצעכעס, קינסטליך געצעיעכעט. מיר פארבען און וואשען פונט לויט'ן לעצטן ציינער סיסטעם.
0075

הורט! אכטונג!!! דעטייל!
צום ווינטער-סעזאן זענען מיינע לאנגיעהריגע לאגערס פערזעהען מיט א רייכען אויסוואהל פון פערשידענע
קאלאשען, שניעגאווצעס
צו קאנקורענץ-פרייזען
ביי ה. פרענקעל, פעטריקאווער 32
און ווסכאדניא 56.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1
פאר ווענערישע הויט-קראנקהייטען, פון מענער-שוועכע, אויסלייכטונג, אויך סיפיליס און טריפער. פאליטיקא מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערווען-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט קאסמעטיק.
— עפענט פון 8 פריה ביז 9 אווענט. —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ. [illegible] א פרוי-דאקטאר [illegible]
[illegible] פון 9 פריה ביז 2 [illegible]
— [illegible] —
וויזיט 3 זל.

PRACOWNIA JUBILERSKA
כ'נעהם אן פון פערשידענע גאלד, זילבער און פלאטין-אויסארבייטונגען ווי אויך פערשידענע טייערע שטיינער צו פערזעצען און פערשידענע רעפעראטורען צו מעסיגע פרייזען
א. קירשבוים 31 פיעטריקאווער 31
רעכטס, 2-טען איינגאנג, 1-טען שטאק.

Kino MIMOZA
ul. Kilińskiego 178.

היינט און פאלגענדע טעג!
גרויסע פרעמיערע!!!
אונגארישע ראפסאדיע
אין דער הויפט-ראלע:
Willy Fritsch
פערגרעסערטער ארקעסטער. ◆◆ פערגרעסערטער ארקעסטער.

פעלץ-ווארעז
קען מען קויפען אמביליגסטען און אויף די בעקוועמסטע בעדינגונגען נאר ביי דער לאנגיעהריגער פירמע
ל.ב. פעפער, ווסכאדניא 42, טעל. 178-04
בעמערקונג: די קירזשנער-ווערקשטעל געפינט זיך אויפ'ן ארט.
די ארבייט ווערט אויסגעפיהרט פינקטליך און רייעל.

הייל
און ערציהונגס-אנשטאלט
פאר נערוועזע און שוואך-
— ענטוויקעלטע קינדער —
פון ד"ר מעד.
וו. ספעקטאר
פיעטריקאווער 224/226
בים אנשטאלט:
a) אונטערנאט פאר קינדער פון אנדערע שטעט.
b) קאמפלעטען פאר בעזוכענדע קינדער.
c) פעדאלאגישע בעראטונגס-שטעל.
בים אנשטאלט א קאנסולטאציע פון ספעציאליסטען.
אלע אונפארמאציעס ערטיילט און איינשרייבונגען נעהמט אן ד"ר ו. ספעקטאר, פיעטריקאווער 107. טעלעפאן 1.36-10 פון 5—6 נאכמיטאג טעגליך.

האללא!!!

הילט איהר האבען, אז אייערע קינדער זאלען געניסען פון דער פרישער לופט, דאן בעקומט אייערע צושעדיגנגע
שפאציר - וועגעלעך
צו דעקען מיט צעראטע.
בעמערקונג: ס'ווערט אויך אנגענומען פערשידענע דעקאראציעס געזמארשטעט פון ראלעטען און מאדערנע פאטערען.
TAPICER I. GNAT, ŁÓDŹ, POŁUDNIOWA 21.

קאלאשען, שניעגאווצעס
און שטיוועל
„PEPEGE"
צו פאבריקס-פרייזען. ■ הורט און דעטייל.
M. JOSKOWICZ, Łódź, Piotrkowska 9, Tel. 177-63

ענדליך
האבען זיך אלע איבערצייגט אז די פאטענטירטע
פעלד-בעטען

PALMA-PATENT וועלכע זענען פערזעהען מיט דער שוץ-מארקע זענען די פראקטישסטע און דויערהאפטסטע מיט א גאראנטיע אויף 3 יאהר. עמפעהלען מיר אויך לאגער.
אויסערדעם בעזיצען מיר אין א גרויסען אויסוואהל
ניקעל-בעטען, ניקעל-קינדער-בעטען, טיש-בעטען, אטאמאנקעס, קינדער-וועגעלעך, קינדער-בעטלעך אויף רעדלעך, מעטער-מאס.
מאטראצען, גארטעס, שאפקעס און קאנאדיקע קאוטשוקעס און טאפטשאנעס
בעמערקונג: בעטלעך מיט וועגעלעך חיים און מרויי 17 זל., פאלאווע-בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאנדלונג, -- פאבריקס-פרייזען, -- ווערטליכע רעפעראטורען.
הורט לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 31-85 דעטייל

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej).

od dnia 5.XI. do dnia 11.XI. 1929 r.
Dla dorosłych:
GOLGOTA UCZCIWEJ KOBIETY
Według powieści Juljana Mary „La maison du mystere"
W rolach głównych:
Iwan Mozżuchin, Mikołaj Kolin, Simona Genevois, Helena Darly.

Dla młodzieży:
POSTRACH PUSZCZY
W roli gł.: słynny pies RIN-TIN-TIN.

סוחרים
און פאבריקאנטען
פערלירט נישט אייער האפנונג
ווען איהר קריגט א פראטעסט ווערט נישט פערצווייפעלט קומט גלייך צו לויפען אין ביורא
„VERITAS"
פיעטריקאווער 31, טעל. 1,27-53
דארטען ווערט גלייך פערטיידיגט אייערע אינטערעסען ווי אויך אלע ארט סאנדאווא אפאראשצאווא, ס'ווערט געשריבען ביטעס ציווילנא, האנדלאווא, אדוואלאניעס קארנא, קלאוזולעס, זאבעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אינטערציזיעס, היפאטעקען, שותפות-אקטען. מיר נעמען אן אדמיניסטראציע פון הייזער. מיר שיקן ארויס אייגענע אינקאסענטען אויף דער פראווינץ מיט אייגענע קאסטען. איבערזעצונג אין אלע שפראכען. יורידישע עצות אומזיסט פון 5—7 מיט אכטונג
„VERITAS" Piotrkowska 31, tel. 1,27-53 ביורא

פעלץ-ווארען אלער ארט
צו קאנקורענץ-פרייזען
לויט די נייעסטע מאדעלען אין א רייכען אויסוואהל ווי אויך ענצעלנע פעלעכלעך, אלערליי רעפעראטורען אויף די בעסטע בעדינגונגען עמפפעהלט
I. SZWARCMAN
Narutowicza 42, tel. 1,66-31
בעמערקונג: קירזשנער- און שניידער-ווערקשטעל אויפ'ן ארט.
1122

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען
און דענטיסטישער קאבינעט.
וושאלשינער 11, טעלעפאן 37-63
עפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר איסיך נאז, האלז, אויערן קר.	4½—5½
ד"ר סערשנער קינדער-קראנקה.	9-11 5-4½
ד"ר שיסמאן אינערליכע קראנקהייטען	2—[illegible]
ד"ר לופינסקי הויט און געשלעכטס-קר.	12½—1½
ד"ר שטיינפעלד נערווען און גייסטיגע קר.	1—2
ד"ר נאדלבלאט אויגען-קראנקה.	12½—1½
ד"ר וויים כירורגישע קראנקהייטען	2—3
ד"ר שפרלאווסקי פרויען-און געבורטס-הילף	4½—5½

[illegible]
איספונגען נעגען שקארלאטין.
אין דער לעטשניצע איז געעפענט געווארן
א רענטגען-אינסטיטוט.

ד"ר לאזשינסקי טעכניקער צאהן-ארצט 10—1 3—6
[illegible]

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג

[illegible]

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat" [illegible]
Centralkomunalny i druk „Najer Folksblat" [illegible]
[illegible] Ch. [illegible]